

Siyasal Vakfı

İ.Ü. SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ MEZUNLARI ve MENSUPLARI VAKFI

Yıl: 21 • Sayı: 40 • Ekim 2013

2 ■ Vakıftan Haberler

14 ■ 2014 Yerel Seçimlerine Doğru İstanbul
■ Sertaç GÜLEÇ

18 ■ Türkiye, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik
Şartı'na Koyduğu Çekinceleri Kaldırırken.
■ Yrd. Doç. Dr. Bilal ŞİNİK

24 ■ Yerel Yönetimler ve Halkla İletişim
■ Yasin Cemal GALATA

32 ■ Demokrasi, Yönetişim ve Kent Konseyleri Üzerine
■ İzzet İsmail DUR

38 ■ Kamu Yönetiminin Yeni Denetim Modeli: İç Denetim
■ Veysel ÇIPLAK

42 ■ Taştaki Türkler'in İzi ve Damgaların
Göçü - Servet Somuncuoğlu
■ Yasin Cemal GALATA

KARDEŞLERİMİZİN YÜREĞİNE SU SERPİYORUZ

Dünyada milyonlarca insan temiz suya erişemiyor. Her gün binlerce, her yıl yüzbinlerce çocuk kirli sulardan ve sağlıksız koşullardan kaynaklanan hastalıklar nedeniyle hayatını kaybediyor.

ÇAĞRI MERKEZİ
0216 614 04 61
ONLINE BAĞIŞ
www.sadakatasi.org.tr

sadakatasi
dernegi

Siyasal Vakfı Bülteni

Yıl: 21, Sayı: 40, Ekim 2013

Sahibi:
Siyasal Vakfı
Yönetim Kurulu Adına
Dr. Fahri SOLAK

Genel Koordinatör
Seyit Ahmet IŞKIN

Katkıda Bulunanlar
Bekir KÖKSAL
Fatih BOLCAN
Muhammet CARTI
Ömer KURU
Ruşen BAKIR

Baskı
Star Medya Yayıncılık A.Ş.
Tel: 0212 478 52 00

Grafik-Tasarım
A-Z Kültür Sanat Ajansı
Tel: 0212 677 20 80
www.adanzereklam.com

Adres
Siyasal Vakfı
Kalenderhane Mah. Dedeefendi Cad.
No: 8 Vezneciler /İSTANBUL
Tel: (0 212) 511 32 20-21
Faks: (0 212) 513 88 38

Ankara
Mustafa Ak
Meşrutiyet Cad. 9/7 Kızılay/Ankara
Tel: (0 312) 425 36 34

Mail: siyasal@siyasalvakfi.org
Web: www.siyasalvakfi.org.tr

Siyasal Vakfı Bülteni ücretsizdir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına
aittir.

Saygıdeğer Mensuplarımız,

Kırkıncı sayımızda sizlerle birlikte olmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Geçen sayımızdan bugüne kadar gerçekleştirilen vakıf faaliyetlerimize ilişkin bilgileri her zaman olduğu üzere Vakıftan Haberler bölümünde bulacaksınız.

Bu sayımızda farklı olarak, belirli bir konsept üzerinde çalışmalarından oluşan bir bülten formatını ön plana çıkardık.

Yerel Yönetimler günümüz dünyasında değeri ve önemi her geçen gün artan bir konu. Ülkemiz bu konuda uzun yıllardır zorlu bir süreçten geçiyor. Biz de Siyasal Vakfı olarak bu zor ve önemli konuyu farklı bakış açılarıyla ele almaya çalıştık. Ve bir Yerel Yönetimler Dosyası” hazırladık.

TÜRKİYE, AVRUPA YEREL YÖNETİMLER ÖZERKLİK ŞARTI'NA KOYDUĞU ÇEKİNCELERİ KALDIRIRKEN başlıklı yazısı ile Yard. Doç Dr Bilal Şinik Hocamız Yerel Yönetimlerin Avrupa ile bağlantılı bölümünü anlattı.

Yerel Yönetimlerin Halkla İlişkiler bölümüne, TRT’de Yapım Yardımcısı olarak çalışan Yasin Cemal Galata “Yerel Yönetimler ve Halkla İletişim” yazısında değindi.

Yerel Yönetimlerin temelinde yer alan Yönetişim Kavramı üzerine Yalova Üniversitesi Öğretim Görevlisi İzzet İsmail Dur’un yazısını da yine Yerel Yönetimler dosyasında bulabileceksiniz. KİDDER Yönetim Kurulu Üyesi Veysel ÇIPLAK’ın yazısı yerel yönetimlerde iç denetimin önemini detaylı olarak anlatıyor.

Bu sayımızda yerel yönetimler dosyamız dışında; “TAŞTAKİ TÜRKLER’İN İZİ VE DAMGALARIN GÖÇÜ-SERVET SOMUNCUOĞLU” başlığı ile yakın zamanda Hakkın Rahmetine kavuşan merhum Servet SOMUNCUOĞLU’na bir veda yazısı yer almakta.

Bültenimizin kırkıbirinci sayısında yeniden buluşmak ümidi ile...

Seyit Ahmet IŞKIN
Başkan Yardımcısı

İftar Programlarımız

Siyasal Vakfı olarak Ramazan Ayı içerisinde İstanbul başta olmak üzere 6 ayrı ilde düzenlediğimiz iftar programlarında mensuplarımız ile bir araya geldik. İftar programlarımıza aileleri ile birlikte katılan ve iftar akşamını bizimle paylaşan tüm mensuplarımıza teşekkür ederiz.

İstanbul İftarı

Vakfımızın gelenekselleşen İstanbul İftarı, Şehzadebaşı külliyesinin avlusundaki muhteşem atmosferde 20 Temmuz 2013 Cumartesi günü gerçekleştirildi.

İftar Programına birçok kamu ve özel sektör yöneticisi, sivil toplum kuruluşu temsilcisi, basın mensubu, iş adamı ve öğrencilerden oluşan 800'e yakın vakıf mensubumuz katıldı.

Kur'an-ı Kerim tilaveti, yemek ve Vakfımız Yönetim Kurulu Başkanı Fahri Solak'ın yaptığı konuşma sonrasında, programa Vakıf Merkezimizde ikramlar eşliğinde geç saatlere kadar devam edildi.

Vakıf Merkezimizde devam eden programa iftar sonrası, Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı, Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, Başbakanlık Müsteşarı Efkan Ala, İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu, Ak Parti Milletvekilleri Nurettin Nebati ve Cengiz Yavilioğlu ile Ak Parti İstanbul İl Başkanı Aziz Babuşçu da katıldı. İftar Programında yaptığı konuşmada, Vakıf Başkanımız Fahri Solak özetle şunları söyledi:

Değerli mensuplarımız, saygıdeğer davetliler, sevgili gençler, Rabbim oruçlarımızı kabul etsin ve Ramazan ayını hayırlara vesile kılsın. Öncelikle davetimize icabet ettiğiniz için teşekkür ediyoruz.

Bugün İstanbul iftarıyla Vakfımızın 2013 ramazan programının beşincisini birlikte idrak ediyoruz. Bugün eş zamanlı olarak İzmir'de de arkadaşlarımız iftar yapıyorlar. Yarın Kocaeli'nde ve daha sonra diğer illerde olmak üzere altı iftar daha yapacağız. Ramazan boyunca toplam on iki ilde mensuplarımız, mezunlarımız, arkadaşlarımız bir araya gelmiş olacaklar. Tabii tüm bu programlarda yüzlerce insanı bir araya getirmek, hem organizasyon açısından hem bu sürecin yürütülmesi açısından birçok arkadaşımızın katkısıyla gerçekleştirilebiliyor. Huzurunuzda katkıda bulunan, emeği geçen bütün dostlara teşekkür ediyorum.

Bu ortamların oluşmasında asıl teşekkürü hak edenler ise sizler gibi katılanlar şüphesiz. Çünkü birçok ilde organizasyon yapabilirsiniz. Organizasyon yapmanın bir hatırı var şüphesiz, ama sizler katılmazsanız bu güzel ortamlar gerçekleşmez. Hem burada vicahen hem de diğer illerdeki dostlarımıza giyaben kendilerine teşekkür ediyorum. İnşallah daha nice iftarları, nice ramazanları, bayramları ömrü olanlarla birlikte idrak etmek hepimize nasip olur.

Ramazan ayında büyük iftarlarda sosyal mesajlar, siyasi mesajlar vermek gibi bir alışkanlık olmakla beraber, günümüzde bütün olan biteni hep birlikte yaşıyoruz zaten. Bu iftara katılanların en az okuyanı siyasal mezunu olduğuna göre, bütün gelişmeleri yakinen takip eden bir seçkin kitle ile beraberiz. Dolayısıyla uzun bir siyasi konuşma yapmanın zaid olacağını düşünüyorum. Şunu da birlikte görüyoruz ki artık rüzgar ulusal ya da bölgesel olmaktan öte küresel esmeye başladı. Kendimiz olmadığımız zaman, kendi değerlerimizle barışmadığımız, safları sıklaştırmadığımız zaman bu rüzgar bizi başka yönere savuracak gibi gözüküyor. Dolayısıyla hem bölgesel gelişmeleri, hem ulusal gelişmeleri hem de dünya sisteminin yeni hamlelerinin hep birlikte değerlendirip ona göre tedbirimizi almak, dayanışmamızı, birlikteliğimizi, birlik beraberliğimizi korumak durumundayız. Bu vesileyle dünyanın farklı bölgelerinde ölümle burun buruna yaşayan Müslümanları da anarak, mücadelelerinde ilahi yardımın bir an önce tecellisini niyaz ediyorum. İster Suriye'de ister Mısır'da ister Libya'da ister İslam coğrafyasının başka yerlerinde çarpışan taraflar kim olursa olsun, ölen sonuçta bizim insanımız oluyor. Bu çalkantılı dönemden hayırlısıyla bir an önce çıkıp, İslam'ın izzetine uygun yeni bir dönemi birlikte idrak etmeyi rabbimden diliyorum.

Bu düşüncelerle, hepinizi buradan çay ve muhabbet için Vakıf merkezimize davet ediyoruz. Gecenin ilerleyen saatine kadar, eğer vaktiniz varsa sabaha kadar muhabbetimizi orada sürdürebiliriz. Bu vesileyle Bayramın üçüncü günü vakıf merkezinde öğleden sonra bayramlaşma merasimi olacağını da ifade etmiş olayım. Vakti müsait olan dostları bekliyoruz.

Bu duygularla teşekkürleriniz için tekrar teşekkür ediyor, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Ankara İftarı

Siyasal Vakfı Ankara Grubu tarafından düzenlenen geleneksel iftar programı 13 Temmuz 2013 Cumartesi akşamı Altındağ Belediyesi Ulucanlar Cezaevi Müzesinde gerçekleştirildi. Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki'nin ev sahipliği yaptığı ve mensuplarımızın aileleriyle birlikte yoğun bir katılım gösterdikleri iftarda, müzede nezih bir ortamda oruçlar açıldı.

Türkiye siyasi tarihinde yaşanan ihtilal dönemlerinin en canlı tanıklarından biri olan Ulucanlar Cezaevi, 1925-2006 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti'nin yakın tarihindeki birçok önemli olaya ve isme yakından tanıklık etti. "Kader Mahkumları"nın yanı sıra, ilim, edebiyat, siyaset, medya ve sanat dünyasından, İskilipli Atıf Hoca, Cavid Bey, Necip Fazıl Kısakürek, Muhsin Yazıcıoğlu, Bülent Ecevit, Osman Bölükbaşı, Nazım Hikmet, Yılmaz Güney, Ahmed Arif, Deniz Gezmiş ve Fethi Gürcan gibi siyasi mücadelenin farklı uçlarındaki pek çok tanınmış ismin yolunun kesiştiği bir kavşak noktası olan Ulucanlar Cezaevini 2006 yılında devralan Altındağ Belediyesi, cezaevini Türk demokrasi tarihine bir katkı sunma amacıyla restore ederek Cezaevi Müzeciliği alanında Türkiye'de bir ilki gerçekleştirdi.

İftar programı, İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati, Erzurum Milletvekili Dr. Cengiz YAVİLİOĞLU, Kütahya Milletvekili Prof. Dr. İdris BAL, Elazığ Milletvekili Şuay ALPAY, Bayburt Valisi Mükerrrem ÜNLÜER, Aksaray Valisi Selami ALTINOK, RTÜK Başkanı Prof. Dr. Davut DURSUN, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreter Yardımcısı Nadir ALPASLAN, Keçiören Belediye Başkanı Mustafa AK, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Müsteşarı Ahmet ZAHTEROĞULLARI, Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı Murteza BALCI RTÜK Üyesi Dr. Nurullah ÖZTÜRK, HSYK Üyesi Halil KOÇ, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sezai UÇARMAK, Kamu Güvenliği Müsteşar Yardımcısı Doç. DR. Kudret BÜLBÜL, İstanbul, Kocaeli ve Sakarya gruplarını temsilen gelen Sabahattin KAPLAN, Bekir KÖKSAL, Ahmet KARADAĞ, Ahmet ŞAHİN ile mensup ve mezunlarımızın da katılımıyla samimi bir ortamda gerçekleştirildi.

İftar sonrasında Cezaevi Müzesinde yer alan kafede çaylar içildi ve sohbete devam edildi. Cezaevi Müzesindeki program sonrasında Keçiören Belediyesi Estergon Kültür Merkezine geçen mensuplarımız burada Keçiören Belediye Başkanı Mustafa AK'ın ev sahipliğinde sohbete devam etti. Program sahur yemeğinden sonra İstanbul, Kocaeli ve Sakarya gruplarını temsilen gelen mensuplarımızın uğurlanması ile son buldu.

Kocaeli İftarı

İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Mezunları, Vakfımızın Kocaeli Grubu iftar programında buluştu. İ.Ü. SBF'den 1987 yılında mezun olan Kocaeli Valisi Ercan Topaca'nın da katıldığı iftar yemeğine katılım yoğun oldu.

İzmit Ramada Plaza Otel'de gerçekleştirilen iftar programına Vali Topaca'nın yanı sıra; Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Ersin Yazıcı, Kartepe Kaymakamı Mustafa Ünal, Kocaeli Defterdarı Süleyman Dal, Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Tahir Büyükkakın, Vakıfbank Adapazarı Şubesi Müdürü Ahmet Şahin, Büyükşehir Belediyesi Teftiş Kurulu Başkanı Süleyman Büyükkahin, Büyükşehir Belediyesi Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı Bayram Çolakoğlu, İZAYDAŞ Genel Müdür Yardımcısı Bayram Karakuş, Altınal A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Karadağ, Büyükşehir Belediyesi müfettişlerinden müfettiş Mücahit Bıyıkoglu, İSU'dan Ahmet Özden ve Nazır Esirci, Sakarya Büyükşehir Belediyesi iç denetçisi Veysel Çıplak, İlkey Yılmaz, İdris Saim, Alptekin Cevherli, Şeref Erol ve birçok siyasi mezunu aileleri ile birlikte katıldı.

Halen İstanbul, Kocaeli ve Sakarya illerinde görev yapan çok sayıda ismin katıldığı Siyasal Vakfı Kocaeli Grubu'nun iftar organizasyonu, geç saatlere kadar devam etti. Samimi bir ortamda gerçekleşen organizasyon sayesinde siyasi mezunları birlikteliklerini pekiştirmiş oldu.

Kayseri İftarı

Siyasal Vakfı Kayseri Grubu iftarı 27 Temmuz 2013 Cumartesi günü, ailelerin de katılımı ile Erciyes Kardan adam restaurant'da gerçekleştirildi. İftara, Orhan Düzgün (Kayseri Valisi), Mehmet Ceylan (Nevşehir Valisi), Selami Altınok (Aksaray Valisi), Hasan Ersözlü (İşadamı), Mevlüt Yoldaş (Vergi Müfettişi, Grup Bşk.), Cengiz Kırmızıgül (Emniyet Müdürü Yrd.), Gürbüz Ünal (Vakıfbank Nevşehir Şube Müdürü), Sinan Polat (Vergi Müfettişi), Kubilay Aydemir (Mali Müşavir), Refik Tuzcuoğlu (Yönetici), Mehmet Haskalaycı (İdari Hakim), Ergenekon Şahin (Mali İşler Müdürü), İbrahim Kilci (İşadamı), Ziya Polat (Yahyalı Kaymakamı), Osman Oruçoğlu (İşadamı), Necati Atasoy (Muhasebe Uzmanı), İsmail Gemici (Ziraat Bankası Boğazlıyan Şube Müdürü), Şibli Güneş (YMM), Ahmet Vanlı (Vakıfbank Aksaray Şube Müdürü), yeni mezunlarımız Furkan Bilgili ve Taha Turgut Akdere katıldılar.

Antalya İftarı

Vakfımızın Antalya iftarı 30 Temmuz Salı akşamı Kepez Keptur tesislerinde yapıldı. Bölge Koordinatörümüz Ahmet Soytürk koordinatörlüğünde ve Antalya Valisi Sabahattin Öztürk ev sahipliğinde gerçekleştirilen iftara, Antalya Valisi Sabahattin Öztürk, Aslan Yaman, Oğuzhan Taşkesen, Fatih Kocabaş, Bayram Ali Köse, Cengiz Koçar, Ahmet Soytürk, Osman Yılmaz, Adnan Gündoğdu, Süleyman Aldemir, Rıza Solmaz, İbrahim İşlek, İlyas Aydil, Cihan Mezgit, İbrahim Demir ve Levent Doğan katıldı.

Adana İftarı

Fakültemiz mezunları 02 Ağustos 2013 Cuma günü Adana Kekik Testoran'da düzenlenen iftar programında bir araya geldi.

Mahmut Caner Öz dolap'ın koordinesi ile düzenlenen iftara Ahmet Aydın (1986), Mahmut Caner Öz dolap (1988), İsmail Saygıcak (1993), Cenk Kırtoğlu (1993), Ömer Akgül (1996), Veli Kasap (1996), Yunis Çiçek (1996), Kemal Yıldız (2002) ve Ayhan Işık (2005) katıldı.

Trabzon İftarı

Siyasal Vakfı'nın Trabzon'da organize ettiği iftara katılım oldukça yoğundu. Aileleri ile birlikte iftara katılan mezunlarımız birlikte hem eski anılardan konuşmak hem de bi ramazan akşamını birlikte paylaşmak fırsatını yakaladılar.

Kocaeli Grubundan Mustafa Ünal'dı'ya Veda Yemeği

Siyasal Vakfı Kocaeli Mezunlar Grubu, Eskişehir'e tayin olan Kartepe Kaymakamı Mustafa Ünal'dı için bir veda yemeği düzenledi. Ünal'dı, duygularını belirtirken "Kocaeli ile olan bağım hiçbir zaman kopmayacak" dedi.

İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Mezunları Kocaeli Grubu, Kartepe Kaymakamı Mustafa Ünal'dı'nın Eskişehir'in Tepebaşı İlçesi'ne tayin olması nedeniyle Sekapark Otel'de bir veda yemeği düzenledi. İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu Ünal'dı, organizasyondan dolayı mezunlar grubu üyesi arkadaşlarına teşekkür etti.

Tepebaşı ilçesine tayini nedeniyle Kartepe Kaymakamlığından ayrılacak olan Mustafa Ünal'dı, Kocaeli'ni çok sevdiğini belirterek "Bu kentle ve bu kentte yaşayan dostlarımla bağlarımız hiç kopmayacak, her fırsatta geleceğimi bilmenizi isterim. Zaten Kocaeli'de mütevazı bir ev de satın aldım" dedi.

Renkli sohbetler eşliğinde gerçekleşen veda yemeği, hediye takdimiyle devam etti. Siyasal Vakfı Kocaeli Grubu Dönem Koordinatörü, İZAYDAŞ Genel Müdür Yardımcısı Bayram Karakuş, Ahmet Şahin'e ait bir fotoğrafı Ünal'dı'ya hediye ederken diğer grup üyeleri de hatıra niteliğinde hediye takdim etti.

Siyasal Vakfı Kayseri Grubu Eylül Ayı Toplantısı

Siyasal vakfı Kayseri grubu eylül ayı toplantısını Kapuzbaşı şelalelerinde yaptı. Yahyalı kaymakamımız Ziya Polat bey davetiyle gerçekleşen geziye, eş ve çocuklarla birlikte yaklaşık 30 kişi katıldı. Sabah saatlerinde başlayan gezi, şelale ve etrafının gezilmesi ve nehir kenarında yemek ile sona erdi.

Katılan Arkadaşlar:

Ziya Polat, Mevlüt Yoldaş, Hasan Ersözlü, İsmail Topuz, Gürbüz Ünal, Kubilay Aydemir, Refik Tuzcuoğlu, İbrahim Kilci, Şibli Güneş

Kapuzbaşı şelaleleri :

500 m²'lik bir alan içerisinde 7 adet şelaleden ibaret doğa çatlağından, kayalar arasından fışkıran, 30-76 m. yüksekliklerden çok büyük su debisi ile dökülen, ayrıca yaz ve kış aylarında devamlı surette akan kaynak şelaleleridir. Yahyalı'ya 76 km. Kayseriye ise 150 km mesafede Kapuzbaşı köyü sınırları içerisinde yer almaktadır. Şelalelerin beşi tepenin doğusunda, ikisi güneyinde yer almaktadır. 30-76 m. Arasında değişen şelalelerin suları, Aladağ-Aksu suları ile birleşerek Zamantı Irmağına, oradan da Seyhan Nehri'ne karışırlar. Çepeçevre bir orman içinden (V) şeklinde dar bir vadiye akan, debisi son derece büyük olan sular gürültü ve ses ile birlikte dehşetli bir manzara arz ederler. Aladağ zirvelerinde bulunan kar ve buzulların erimesiyle beslenen, yaz-kış suları hiç kesilmeyen şelalelerden doğudaki 3 şelale Takım şelale adını alırlar ve yükseklikleriyle tanınırlar.(Bkz.Ftg.2)Elif şelalesi ile yayvan ve dağınık olup çevresi mesire yeridir. Çıkış ve bir arada bulunma özellikleri itibariyle toplam debisi yaz aylarında saniyede 27500 litreye ulaşan ve deniz seviyesinden 700 m. Yükseklikte olan Kapuzbaşı takım şelaleleri, çağlayan sularının sesi ve sütbeyaz rengi ile vahşi doğanın en görkemli görüntüsünü ve karşı koyulmaz gücünü ortaya koymaktadır. Şelale sularının boşaldığı vadi tabanında, ancak çok temiz sularda yaşayan kırmızı fosfor benekli şelalelere özgü alabalıkları yaşamaktadır

Siyasal Vakfı Gezi ve Fotoğrafçılık Kulübümüzden Haberler

Bekir KÖKSAL

(1994 Kamu Yönetimi Mezunu)

Mensuplarımız arasında dostluğu pekiştirmek ve şehrin stresinden kısa süreliğine de olsa uzaklaştırmak, Doğa'yla başbaşa kalmak amacıyla kurulan Siyasal Vakfı Gezi ve Fotoğrafçılık Kulübü'müz Bültenin son sayısından bugüne 4 etkinlik daha gerçekleştirdi. 9 Haziran Kocaeli Aytepe Yürüyüşü, 8 Eylül Boğaz Gezisi, 15 Eylül Belgrat Ormanı ve 28-29 Eylül Kocaeli Yürüyüş programı. Her program kendi içinde güzel hatıralar bıraktı ve bir çok maceraya tanık olundu. Her ne kadar doğa yazılmaz yaşanır desek te ben bültenin bu sayısında son geziden bahsedeceğim.

28 Eylül Cumartesi güzel bir sonbahar gününde saat 11.00 civarı 92 Mezunumuz Ahmet KARADAĞ'ın ev sahipliğinde Kocaeli SEKA Park Otelinin bahçesinde buluştuk. Güzel bir açık büfe kahvaltı ve tanışmadan sonra otobüsle manzarayı izleyerek Yuvacık'ın zirvesi Aytepe'ye hareket ettik. Dağın zirvesinde çok güzel bir tesiste sucuk ve köfteden oluşan bir mangal partisi bizi bekliyordu. Dalından kestane, armutları ve ardından baklavaları da yedikten sonra gurup yürüyüşe hazır(!) hale geldi. Tesisten Vadinin tabanında yer alan başka bir tesise doğru yürüyüş başladı. 3 km'lik yokuş aşağı bir parkurdu. Bu ara bir çok dostumuz bu inişin bir çıkışı olduğunu

düşünerek ah vah ediyordu. Neyseki indiğimiz Tesiste dere kenarında çaylarımızı yudumlayarak biraz dinlendik. Tekrar yürüyüş için hareketlendik. Parkurumuz Bıçkı Deresi idi. Ama yoğun talep üzerine özellikle fotoğraf üstadımız Ahmet ŞAHİN'in arkadaşlarımıza yaşatmak istediği manzara süprizi için Menekşe Yaylasına doğru hareketlendik, 900 metrelik çok dik bir parkuru çıktık. Gurubun ancak yarısı(12 kişi) zirveye çıkabildi. Ve O eşsiz manzarayı görebilme şansına sahip oldu. Sonra dönüş... Otobüsümüz 3 km uzakta, tepede. Herkesin gözü arabasıyla buraya kadar gelen Ahmet Şahin'de. Keşke arabasına beni alsa diye hayaller kuruyorlar. İlk binen 5 kişi dışında herkes tekrar tırmanmaya başladı. Zirveye fire vermeden ulaştık. Toplam 7.5 km'lik bir yürüyüş oldu. Akşam olmuştu. Ateşin başında çaylarımızı içip otele doğru yola koyulduk. Yemek, sohbet... Saat 23.00 futbol maçı. Ezeli rakipler: Ankara ve İstanbul spor karşılaşması. 1.5 saatlik maç. İstanbul spor için hüsrana. Bütün bu yorgunluğun ve (en azından kendi açımdan) mağlubiyetin ardından güzel bir uyku...

Pazar sabah kahvaltı ve saat 11.de bize özel ayarlanan deniz otobüsüyle körfez turu ve Karamürsel'e hareket. Belediyenin tesisine kadar 1.5 km'lik kordon boyu yürüyüş. İsteyenler deniz manzaralı tesiste çay, isteyene mavi bayraklı plajda deniz sefası. 3 saatlik programın ardından tekrar deniz otobüsüne yürüyüş, otel, ardından vedalaşma ve eve dönüş.

Bu arada Facebook'ta kurmuş olduğumuz Siyasal Vakfı Gezi ve Fotoğrafçılık Kulübü'müzün üye sayısı 328'e ulaştı ve her geçen gün büyümeye devam ediyor. Programlarımıza guruba üye olarak katılabilirsiniz. Ayrıca yapılan etkinliklerle alakalı fotoğrafları ve izlenimleri takip edebilirsiniz. Çok okuyan değil, çok okuyup-gezen bilir...

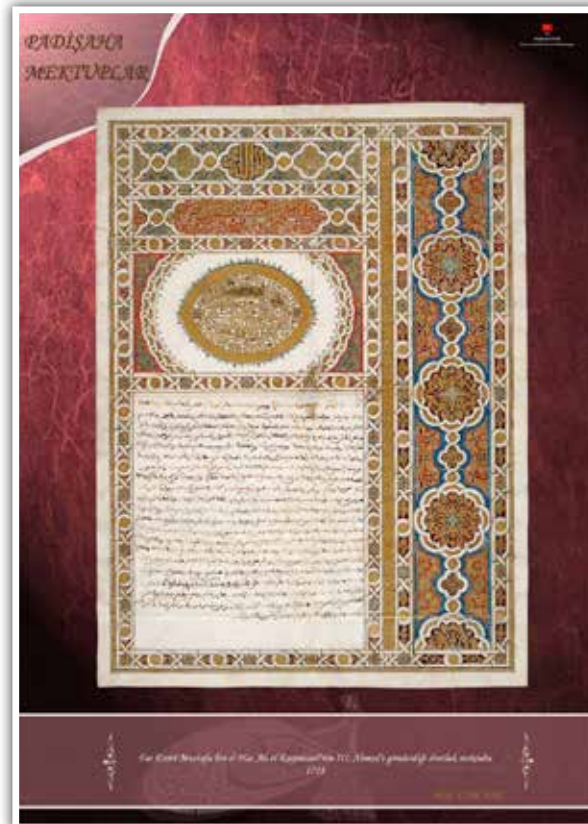
“Padişaha Mektuplar” Sergisi

İnsanlar tarihin ilk çağlarından itibaren haberleşmek için çeşitli vasıtalar kullanmışlardır. Bu vasıtaların başında ise mektup gelmektedir. Gönderilen her mektup içinde anlatılanlardan başka, hat ve tezyinatıyla da alıcıya çeşitli mesajlar ulaştırır. Kullanılan kâğıt, deri, mürekkep, altın, çeşitli boyalar ve el işçiliği alıcıya verilen değer bir göstergesidir. Aynı zamanda mektuplar, gönderen kişi ya da devletin kültürel ve karakteristik özelliklerini de yansıtır.

Osmanlı Arşivi’nde farklı fonlarda yüzlerce mektup bulunmaktadır. Sergimizde bu fonlardan seçilmiş yirmi yedi adet mektup yer almaktadır. Bu mektuplar dostluk, güven, tahta çıkış, doğum-taziye, teşekkür, yardım talebi ve nişan verilmesi gibi konuları içermektedir.

Sergimizin konusu olan “Osmanlı Padişahlarına Gönderilen Mektuplar” da içerik anlamında seçkin malzeme ve işçilikle hazırlananlar arasından seçilmiş ve Osmanlı Devleti’nin uluslararası arenadaki konumu hakkında fikir vermesi amaçlanmıştır.

Kopyalarını sergilediğimiz mektuplar gönderen devletlerin arşivlerinde bulunmamaktadır. Bu sebeple çalışmamız Osmanlı Arşivi’nin zenginliği ve insanlık mirası açısından da ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Siyasal Vakfı tarafından Başbakanlık Osmanlı Arşivleri ile işbirliği halinde düzenlenen, “Padişaha Mektuplar” sergisi 20 Temmuz Cumartesi günü saat: 18’de Şehzade İmarethanesinde açılıyor.

Sergide 1728 - 1913 yılları arasında, çeşitli Padişahlara sunulan 30 adet mektup yer alıyor. Tahta iniş-çıkışlar, ordu desteğini alma, yardım talepleri, barışı sağlama gibi çeşitli nedenlerle farklı ülkelerden yazılan mektupları bir araya getiren sergi, yine tarihi bir mekanda; Şehzade İmarethanesinde faaliyette bulunan Siyasal Vakfı genel merkezinde ziyaretçilerine 2 ay süre ile eşsiz bir nostalji yaşatacak...

KPSS Tanıtım Semineri Yapıldı

Siyasal vakfı 2013 Güz çalışmaları kapsamında, 21 ve 28 Eylül tarihlerinde vakıf merkezinde KPSS Tanıtım Seminerleri gerçekleştirildi.

Seminerlerde KPSS hakkında teknik bilgilere değinilirken bazı meslek grupları hakkında da bilgiye yer verildi. Ayrıca seminerlere katılan öğrenciler arasından iki kişiye ücretsiz KPSS kursu hediye edilirken, diğer katılımcılara da KPSS Kitap seti verildi. Programlar öğrencilerin sorularının ardından son buldu.

2014 Yerel Seçimlerine Doğru İstanbul

Sertaç Güleş

(2006 Mezunu)

Yerel Seçimlerin Genel Özelliği

Siyasi partilerin varlığı nasıl demokratik işleyişin vazgeçilmez unsuru ise yerel yönetimler de halkın demokratik kurumlarla temasının vazgeçilmez unsurlarıdır.

Türkiye'nin kesintili demokratik hayatında hemen bütün seçimler siyasal aktörlerce "En Önemli Seçim" olarak tanımlanmış ve gerek kamuoyunu gerekse de siyasi parti mensuplarını motive etmeye çalışmışlardır. Osmanlı'nın son dönemiyle 1950 öncesi uygulamaları dışarıda tutsak bile, 1950 sonrası çok partili siyasi hayatımızın bazen darbelerle/postmodern darbelerle ve bazen de siyasete -hukuk araçsallaştırılarak- yapılan müdahalelerle kesintiye uğradığını düşünürsek bunu daha kolay anlayabiliriz. Evet ulaşabildiğimiz her seçim önemli bir seçimdir. 2014 yerel seçimlerini bir yerel seçim olmanın ötesinde Türkiye'nin ardı ardına gireceği seçimlerle olası bir Anayasa referandumunu dikkate alarak değerlendirmeliyiz. Bu seçimler sürecine her siyasi organizasyon gücünü pekiştirerek girmek isteyeceğinden ayrıca önem kazanmaktadır.

Seçimi Etkileyecek Faktörler

Seçimlerin; sürekli olarak kimi gerilimlerle ve büyük bir önem atfedilerek yapılmasının elbette bir çok sebebi bulunmaktadır. Bu anlamda Türkiye'nin her alanda yaşamakta olduğu normalleşme sürecini ilk sırada zikretmek

yanlış olmasa gerekir. Bu bağlamda; etnik meseleler, demokratik standartların geliştirilmesi, gerek askeri gerekse de yargısal vesayet anlayışlarının geriletilmesi ve uzun yıllar sonra toplumun kendi ihtiyaçlarına göre yeniden bir anayasa yapım çalışmalarının devam etmesi sıralanabilir. Bunların yanı sıra gerek Türkiye'nin son yıllarda izlediği Dış Politika ve gerekse de coğrafyasının özellikleri nedeniyle bir anlamda kaderi olan koşullar, ekonomi ve halkın güncel yaşamını etkileyen hizmetler de seçimlerde etkili olacak unsurlar olarak değerlendirilmelidir.

Seçime Katılım

Genel olarak Türkiye'de seçime katılım oranlarının yüksek seyredeceğini tahmin ediyoruz. Bu değerlendirmede ise hem seçmen büyüklüğü ve seçimlerin önemi, hem de siyasal yarışlardaki konumu nedeniyle daha çok İstanbul seçimleri üzerine durmak istiyoruz. İstanbul'da 1989'dan bu yana yapılan yerel seçimlere baktığımızda en yüksek katılımın % 89 katılım ile 1994 yerel seçimlerinde gerçekleştiğini, diğer seçimlere katılım oranlarının en çok % 82'ye ulaştığını görmekteyiz. Mart 2014 seçimlerinde seçime katılım oranlarının ise % 90'ları geçeceğini tahmin ediyoruz.

Yerel seçimlere katılımın genel seçimlere oranla daha düşük düzeylerde gerçekleştiği bilinmektedir. Seçimlere katılımı etkileyen faktörler üzerine değişik zamanlarda bir çok çalışma ve analiz yapılmıştır. Bu çalışmalardan ve seçimlerin incelenmesinden çıkan en belirgin sonuç gerilim dozajı yüksek siyasal tartışmaların yapıldığı, ideolojik veya sosyo-ekonomik değişim süreçlerinin yoğun yaşandığı dönemlerde seçime katılım oranları diğer zamanlara göre daha yüksek olmuştur. Önümüzdeki seçimlere de gerek İstanbul'u ve Türkiye'yi etkileyecek projelerin tartışılmasıyla ve gerekse de çeşitli muhalif hareketlerin eylem ve protestoları gölgesinde gireceğimizi öngörebiliriz. Öte yandan İstanbul'un seçmen sayısının ve siyasal ağırlığının ötesinde ülkenin ticari, tarihi, turistik ve kültürel bir vizyonu ve taşıyıcı-dönüştürücü bir merkezi olmasından kaynaklanan önemi seçimlere katılımı yükseltecek gibi görünmektedir. Muhalefetin uzun süredir İstanbul seçimlerine ortak olamayışının doğurduğu umutsuzluğu kırma motivasyonu da seçimlere katılımı etkileyecektir.

Gezi Protestoları ve Siyasi Etkiler

Gezi parkının yeniden düzenlenmesi tartışmalarıyla başlayan ve çoğu zaman toplum tarafından hoş karşılanmayan boyutlara ulaşan protestoların da İstanbul seçimlerini etkileyeceği bir çok siyasi analist tarafından dile getirilmiştir. Gerek Haziran ve sonrasında yaşanan protestolar, gerekse de bu günlerde bazı illerde yaşanan olaylar genelde seçimleri, özeldeyse İstanbul seçimlerini dikkat çekici bir hale getirmiştir. Bu gelişmelerin yaşandığı zaman diliminde ve sonrasında yapılan bir çok araştırma, İstanbul halkının barışçıl gösteri ve yürüyüşe hoşgörüyle baktığını, bu gelişmelerden bir siyasal sonuç üretmeye dönük eylemlere de soğuk ve negatif baktığını ortaya koymuştur.

Bu gelişmeler kimi çevrelerce AK Parti'yi yıpratmaya dönük bir araç olarak ele alınmıştır. Özellikle olayların medyada (ve yabancı medyada) yer alışı biçimi bu tartışmalara farklı bir boyut kazandırmış ve çeşitli açılardan tartışılmıştır. Ne bu tartışmalar ne de başka konularda normali zorlayan ve gerilim yaratan gelişmeler seçmen tarafından hoş görülmemiş hatta özellikle muhalefete bir kazanç sağlamadığı araştırmalarda tespit edilmiştir. Süreçte genel olarak bir çok esnaf ve vatandaşın zarar gördüğü, ülkenin imajını olumsuz etkilediği bir gerçektir.

Bu süreçte belki kimi odakların beklemediği başka bir gelişme de iktidar partisinin hem yönetici kademelerini hem de seçmen tabanını daha dinamik bir duruma getirmesi olmuştur. Seçmen, bazı eleştirilere katılsa da bu gelişmelerin faturasını iktidar partisine kesmemiştir.

Yerel Seçimlerde Aday Faktörü

Yerel seçimlerde parti kadar adayın da önemli olduğu açıktır. İstanbul gibi büyük bir metropolde adayların partilerine getireceği veya partilerinden götüreceği oylar azdır. Buna karşın küçük şehirlerde adayın kimliği belirgin bir şekilde oylara yansıyabilmektedir.

İnsanların günlük ihtiyaçlarını görmezden gelmeyen, mega projelerin yanında yaşamlarını kolaylaştırıcı uygulamalara da özen gösteren ve politikalarında berrak fikirlere ve somut vaatlere yer veren adaylar ve partiler avantajlı duruma geleceklerdir. Bunların seçim sonuçlarına yansımaları daha çok, hizmet ve politikaların konuşulmasına bağlıdır. Siyasal ve toplumsal gerilimlere bel bağlayan anlayışlar seçmen nezdinde itibar göremeyecek, kamplaşma politikalarından kaçınmak özellikle muhalefet için önemli hale gelecektir. Siyasetin normal seyrinde gelişmesine yapılacak her darbe daha çok iktidarın; hizmet anlayışlarının yarışması ise genel olarak siyasetin kazanmasına etki edecektir. İstanbul seçimleri için bu günden bir projeksiyon tutulduğunda şunu söylemek mümkündür: Ana muhalefet partisi yarışa en iddialı isimlerle katılsa da bu gelişme İstanbul'da yerel iktidarın el değiştirmesine yetmeyecek ancak kamuoyunun merakla izleyeceği bir yarışın yaşanmasına ve ana muhalefet partisinin de önceki seçimlere göre oyunu arttırabilmesine imkan sağlayacaktır.

Özetlemek gerekirse; İstanbul seçimlerinde yüksek katılımlı, yerel hizmetlerden çok genel siyasi tartışmaların yaşanacağı, iktidar ve ana muhalefet partisi dışındaki partilerde oyların iyice azalacağı kimi zaman heyecanlı geçecek bir seçim atmosferi bizi beklemektedir.

A'dan Z'ye bütünleşik çözümler...

Bütünleşik çözümler...

21. yüzyıl iş dünyasının en önemli kavramlarından biri. Ağır ve hantal yapıların tasfiye edildiği, dinamik ve proaktif yönetimlerin tercih edildiği bu yeni yüzyıl, "Bütünleşik Çözümler" üreten şirketlerin varlığını vazgeçilmez kılıyor. Tıpkı, A'dan Z'ye çözümler üreten Türkiye'nin ilk Kültür-Sanat Ajansı gibi...

a KÜLTÜR
SANAT
AJANSI **z**

Mehmet Akif Cad. Turunçlu Sk. Mesa Plaza No: 25/4
Merter / İSTANBUL

Telefon +90 212 677 20 80 pbx
Faks +90 212 677 20 88
Web www.adanyereklam.com

promatur **TÜRSAB**

Türkiye, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na Koyduğu Çekinceleri Kaldırırken

Yrd. Doç. Dr. Bilal ŞİNİK

(1998 K.Y. mezunu, İÜ SBF Öğretim Üyesi)

GİRİŞ

Yerel yönetimler 2000 sonrası Türkiye'nin gündeminde daha sık şekilde yer almaya başlamıştır. Birkaç yıldır ise yerel yönetimler özerklik ve demokratikleşme tartışmaları ile anılmaktadır. Son olarak yerel yönetimler Türkiye'nin Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına koyduğu çekincelerin kaldırılacağı açıklamalarıyla tekrar Türkiye'nin gündemine girdi.

Özerklik şartı, ülkemizde son on senedir yapılan yerel yönetim reformlarının neredeyse tamamının temel gerekçelerinden birisi olması nedeniyle önemlidir. Sanılanın aksine bu şart Avrupa Birliği'nin değil, Türkiye'nin de kurucu üye olduğu **Avrupa Konseyi**'nin bir çalışmasıdır.

AVRUPA KONSEYİ

Batı Avrupa ülkeleri arasında kurulan ilk siyasi örgüt olan Avrupa Konseyi, 1949 yılında, on ülke tarafından Avrupa Konseyi Statüsünün imzalanması ile kurulmuştur. Avrupa Konseyi'nin kuruluşuna giden yola bakıldığında iki önemli faktör göze çarpar. Bunlardan birincisi, Avrupa bütünleşmesinin tarihsel kökleri, diğeri ise İkinci Dünya Savaşı'nın etkileridir. Avrupa Konseyi'nin kuruluş amacı, statüsünün birinci maddesinde de ifade edildiği gibi, “ortak mirasları olan ülkü ve ilkeleri korumak ve gerçekleştirmek ve ekonomik ve sosyal ilerlemelerini kolaylaştırmak üzere üyeleri arasında daha güçlü bir birliğe ulaşmaktır”. Hükümetler arası bir örgütlenme olan Avrupa Konseyi'nin hedefleri, insan haklarını, çoğulcu demokrasiyi ve yasa düzenini korumak, Avrupa kültür kimliği ve farklılıkları bilincini teşvik etmek ve siyasal, yasama ve aynasal alanlarda reformları destekleyerek Avrupa'da demokratik istikrarın pekişmesine yardımcı olmaktadır.

AVRUPA YEREL VE BÖLGESEL YÖNETİMLER KONGRESİ

Avrupa Konseyi'nin üç temel organından birisi de Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresidir (diğerleri Parlamenterler Meclisi ve Bakanlar Komitesi). Bu Kongre, yerel ve bölgesel yönetimleri temsil eden bir danışma organıdır. İlk kez Ocak 1957'de “istişari” düzeyde bir araya gelen Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, Bakanlar Komitesi'nin de onayıyla 1961'den bu yana daimi bir statü kazanmıştır. 1994'e kadar “**daimi konferans**” statüsünde olan Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, 1994'de Bakanlar Komitesi'nde alınan bir kararla Kongre'ye dönüşmüştür.¹ Kongre bugünkü yapısını 2000 yılında çıkarılan kuruluş tüzüğüyle kazanmıştır.

Kongre'nin kendi içinde iki meclisi (oda) vardır. Bunlar: Yerel Yönetimler Meclisi ve Bölgesel Yönetimler Meclisidir. İki odalı meclis 318 asil ve 318 yedek üyeden oluşur. Kongre'nin ayrıca dört resmi komitesi vardır: Kurumsal Komite, Kültür ve eğitim Komitesi, Sürdürülebilir Kalkınma Komitesi, Sosyal Dayanışma Komitesi. Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, yerel ve bölgesel yönetimlerin, Avrupa Birliği idealinin gerçekleşmesine katkıda bulunmalarına ve bu amaçla Avrupa Konseyi'nin çalışmalarına aktif bir biçimde katılmalarına yardımcı olur. Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nin diğer bir rolü ise **yerel ve bölgesel yönetimlerin özerkliğinin artırılmasına** ilişkin öneriler sunmaktır. Bunun yanı sıra Kongre'nin, yerel ve bölgesel yönetimler arasında işbirliğini geliştirmek amacı vardır. Ayrıca bütün Konsey üyesi ülkelerde ve üyelik için başvuran ülkelerde yerel ve bölgesel demokrasinin durumu hakkında ülke raporları hazırlar ve özellikle, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ilkelerinin nasıl uygulandığını izler.

Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nin bugüne kadar yaptığı çalışmalardan bazıları şunlardır:

- Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı,
- Avrupa Sınır Ötesi İşbirliği Sözleşmesi,
- Avrupa Kentsel Şartı,
- Yabancıların Sosyal Yaşama Yerel Düzeyde Katılmaları Antlaşması,
- Avrupa Bölgesel ve Azınlık Diller Şartı,
- Avrupa Eğitim Organizasyonları Şartı,
- Yerel Demokrasi (LOCAL DEMOCRACY- LODE) Programı,
- Gençlerin Yerel ve Bölgesel İlişkilere Katılım Şartı.

Bugüne kadar yapılan çalışmalardan da anlaşılacağı üzere, Kongre'nin amacı Avrupa Konseyi'nin amaçlarının gerçekleşmesine yardımcı olmaktır. Bu nedenle, yapılan bu çalışmaların yanı sıra, Kongre 1957 yılından beri çok sayıda “Görüş (Opinion)”, “Tavsiye kararı (Recommendation)” ve “Karar (Resolution)” almakta ve üye devletlerin yerel yönetimlerini bu kararlarla yönlendirmektedir.

AVRUPA KONSEYİ'NİN YEREL YÖNETİMLERLE İLGİLİ ÇALIŞMALARI

Yerel yönetimler, Avrupa Konseyi'nin çok önem verdiği bir alandır. Konsey, sürekli ve kalıcı bir barışın sağlanmasında, yerel toplulukların oynayabileceği rolün öneminin bilincinde olarak **Avrupa'nın bütünleşmesi hedefine varmada özerk yerel yönetimlerden yararlanmayı sürekli olarak gündemde tutmuştur.**

Yurttaşlar arasındaki yakınlaşmayla Avrupa Birliği’ni gerçek anlamda kurmak ve yaşatmak çok daha kolaylaşır düşüncesi, Konsey çalışmalarına yön vermiştir.²

Avrupa Konseyi’nde, henüz Avrupa Yerel Yönetimler Daimi Konferansı oluşturulmadan önce, Danışma Meclisi içerisinde **“Mahalli İdareler Komisyonu”** kurulmuştu. Bu komisyonun üç önemli faaliyeti olmuştur. Bunlardan en önemlisi **“Avrupa Mahalli İdareler Konferansı”**nın kurulmasına öncülük etmesidir. Komisyonun yerel yönetimlerle ilgili olarak gerçekleştirdiği diğer bir faaliyet ise “Avrupa Ödülü”dür. Bu ödül, her yıl, Avrupa birliği düşüncesinin yayılmasına en çok katkıda bulunan kente verilmektedir. Komisyonun diğer bir faaliyeti ise “Belediyeler arası mübadele programı”dır. Bu programla yerel yöneticilerin farklı ülkeleri ziyaret ederek bu ülkelerin çalışma yöntemlerini, örgütlenme ve yönetim yapısını tanıması ve fikir alışverişinde bulunulması amaçlanmıştır.

1957 Ocak ayında toplanan Yerel Yönetimler Konferansında, Avrupa Konseyi’nin ele aldığı konulardan birisi de, **yerel yönetimlerin özerkliği** kavramıdır. Konferansta bu kavram tanımlamaya çalışmıştır. Bu tanımın dayandığı temel ilkeler şöylece özetlenebilir:

- a. Yerel toplulukların özgürlüklerine saygı gösterilmesi.** Bu ilke yerel birimlerin, yönetim örgütünün kademelenmesindeki basamaklardan biri olarak görülmesini gerektirir.
- b. Yerel hayatın siyaset üstü niteliğinin korunması.** Bununla belediye meclis üyelerinin ve başkanların, belirli toplum kesimlerinin ve siyasal partilerin değil, tüm kentin ve kentlinin hizmetinde olmalarının sağlanması anlatılmak istenmektedir.
- c. Devletle belediyeler arasındaki ilişkilerin tanımlanması ve sınırlandırılması.** Bu ilke, merkezi yönetimce uygulanan denetim ve gözetimin ortadan kaldırılmasını ve gerekiyorsa işlemlerin, yasaya uygunluğunun, bağımsız yargı organlarınca denetlenmesini içermektedir.
- d. Belediye maliyesinin özerkliği.** Bu ilkeden ise, yasa koyucunun komünlere sağladığı kaynakların özgürce kullanılması ve kentlinin genel yararları için gerekli görülen harcamaların yerel kararlara uygun olarak yapılabilmesinin anayasalarca güvence altına alınması kastedilmektedir.
- e. Komün bilincinin geliştirilmesi.** Bu ilke ile, komün özerkliğinin kamuoyuna mal edilmesine ve bu özerkliğe halkın sahip çıkmasına dikkat çekilmektedir.³

Avrupa Konseyi’nde 1981–1984 yılları arasında hazırlanan birçok karar tasarısında da, yerel özerklik ilkesinin anayasalarda yer alması önerilmiştir. Özerkliğin, kamu hizmetlerinin önemli bir bölümünün, yurttaşların yararına olarak, yerel yönetimlerin sorumluluğu altında yerine getirilmesi demek olduğu vurgulanmıştır. Bu hakkın, serbest, eşit, gizli, dolaysız, genel oy kurallarına göre seçilmiş organlar eliyle kullanılması öngörülmüş, bir başka kuruluşa açıkça bırakılmamış olan yerel hizmetlerin yerel yönetimlerce görülmesi ilkesi benimsenmiştir. Konsey, bu ilkeleri daha da geliştirerek, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı adıyla, 1985 yılında, Yerel Yönetimlerden Sorumlu Avrupa Bakanlar Konferansı’nda kesinleştirmiştir.⁴

2 Ruşen Keleş, **Avrupa’nın Bütünleşmesi ve Yerel Yönetimler**, Ankara, Türk Belediyecilik Derneği ve KAV Yay., 1999, s.11; Fethi Aytaç, “Avrupa Konseyi ve Mahalli İdareler”, **TİD**, Yıl:61, S.384, Eylül 1989, s.9

3 Fahrettin Kerim Gökay, “Strazburg Konferansı”, *İller ve Belediyeler Dergisi*, Yıl:12, S.136, Şubat 1957,s.64 vd.; Ruşen Keleş, **Avrupa’nın Bütünleşmesi ve Yerel Yönetimler**, s.12

4 Ruşen Keleş, a.g.e., s.12

AVRUPA YEREL YÖNETİMLER ÖZERKLİK ŞARTI

Özerk yerel yönetimler Avrupa ülkeleri arasında bütünleşmeyi daha çok arttırmada önemli roller oynayabilecek kuruluşlardır. Yurttaşların yerel düzeyde kamu işlerinin görülmesi süreçlerine katkıda bulunma hakkı, Avrupa’nın ortak mirasını oluşturan demokratik değerlerden önemli biridir. Bu nedenle, demokrasi ve yerinden yönetim ilkelerine dayalı bir Avrupa birliğinin kurulması ve genişletilmesi bütün Avrupa ülkelerinde yerel özerkliğin korunup güçlendirilmesini gerekli kılmaktadır.⁵

İşte bu amaçları gerçekleştirebilmek için, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı 1985 yılında Avrupa Konseyi’nce kabul edilmiş ve 1 Eylül 1988 tarihinde yürürlüğe girmiştir.⁶ Türkiye Şartı 21.11.1988 tarihinde imzalamış, 1991’de 3723 sayılı yasa ile onaylamıştır. ⁷ Böylece iç hukuk açısından bağlayıcılık kazanmıştır. Şart daha sonra, 3723 sayılı yasanın 1.maddesinde öngörüldüğü biçimde, bir Bakanlar Kurulu Kararı ile 06.08.1992 tarihinde yeniden onaylanmıştır.⁸

Bugün Avrupa Konseyi’nin 47 ülkesinden 46’sı şartı onaylamıştır. Belçika’nın 2004’te; Fransa’nın da 2006’da Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartını onaylamasıyla Avrupa Birliği ülkelerinden şartı onaylamayan ülke kalmamıştır. Şartı son olarak 16 Mayıs 2013’de San Marino imzalamıştır.⁹

Yerel Yönetimler Özerklik Şartı başlıca üç ana bölümden oluşmaktadır. Onsekiz maddeden oluşan Şartın birinci bölümünde, özerk yerel yönetim kurumunun dayandığı başlıca ilkeler yer alıyor. Özerk yerel yönetimin anayasal ya da yasal bir temele oturtulması gereği, bu bölümde önemle vurgulanıyor. Aynı bölümde yerinden yönetim kavramı tanıtılıyor ve yerel yönetimlerin görev ve yetki alanlarının belirlenmesinde kullanılacak ölçütler gösteriliyor. Yerel yönetimler üzerinde devlet gözetiminin niteliği ve sınırları ile kendilerine görevleriyle orantılı gelir kaynaklarının sağlanması gereği de Şartın bu bölümünde bulunuyor.

İkinci bölümde, Şartı onaylamış olan devletlerin yükümlülük ve sorumluluklarıyla ilgili kurallar var. Şarttaki ilkelerin birbirlerinin bütünlemekte olduğu dikkate alınarak ve yerinden yönetimle ilgileri hesaba katılarak; devletlerin çekince koymakta özgür olabilecekleri maddelerde ayrı ayrı gösterilmiş. Yerel Özerklik Şartında devletlerin bu Şartın ilkelerini yaşama geçirmek amacıyla aldıkları yasal ya da öteki önlemlerin zaman zaman Konseye bildirilmesi dışında, ilkelerin uygulanmasını denetlemek amacıyla öngörülmüş bir kurumsallaştırılmış sistem yoktur. Ama elbette Bakanlar Komitesi adı verilen organı aracılığı ile üye devletler üzerinde her zaman bir siyasal denetim uygulanabilir.¹⁰

Şartın son bölümü ise, uygulama ve yürürlülük kurallarını içermektedir.

Özerklik Şartının öne çıkan ve belki de temel bir ilkesi, **“Subsidiarity”** yani “hizmette halka yakınlık” ya da “yerellik” ilkesidir. Hizmetin, hizmete en yakın yönetimce görülmesi, demokrasi anlayışının bir gereğidir. Hizmette en yakın yönetim, halka da en yakın yönetimdir. Böylece hizmetin yönetimine halkın en etkili biçimde katılımı

5 Ruşen Keleş, “Küreselleşme ve Yerel Özerklik”, **Suna Kili’ye Armağan**, İstanbul, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 1998, s.218.

6 Orijinal belge için bkz: **European Charter of Local Self-Government**, (ETS No: 122) (1985), ISBN 92-871-0804-8.

7 R.G. 21.05.1991, No: 20877.

8 R.G. 03.10.1992, No: 21364.

9 (çevrimiçi) <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/ChercheSig.asp?NT=122&CM=1&DF=&CL=ENG>, 15.09.2013; Avrupa Konseyi üyesi San Marino şartı imzalamış ancak henüz onaylamamıştır.

10 Ruşen Keleş, **Avrupa’nın Bütünleşmesi ve Yerel Yönetimler**, s.13.

ve hizmetin yönetimini halkın en etkili biçimde denetimi olanaklı olur. Şartın çeşitli madde ve fıkralarında, **yerellik** ilkesini destekleyici öğeler görülmektedir.¹¹ Özellikle 4.maddenin 3.fıkrasında “Kamu sorumlulukları genellikle ve tercihen vatandaşla en yakın olan makamlar tarafından kullanılacaktır” denilmek suretiyle bu ilke açıkça ortaya konmuştur.

Şartta yerellik ilkesi yönünden önemli bir hususta devletin yerel yönetimlerin işlerine karışmasının sınırlarıdır. Sağlanan desteğin, “yerel yönetimlerin, kendi sorumluluk alanı içinde kullanabilecekleri takdir yetkisini azaltmaması” (m.9/5) ve “yapılan yardımların kendi yetki alanları içinde kendi politikalarına ilişkin takdir haklarının kullanılmasındaki özgürlüklerini ortadan kaldırmaması” (m.9/7), Şartta yer alan bu güvencelere iki örnektir.¹²

Avrupa Konseyi, Şartta yer alan ilkelerin üye devletlerince ne ölçüde uygulandığını, bu doğrultuda yasalarda yapılması gereken değişikliklerin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini yakından izlemektedir. Kongre, bu alanda son birkaç yıldır, etkin bir izleme ve denetleme sistemi oluşturmaya çalışıyor. Son olarak 1992’de Şartın uygulanmasını izleme görevi, Kongrenin çalışma gruplarından birine bırakılmıştır. Bu Çalışma Grubu yanında, bir de yine Kongre yetkili kurullarının seçtiği bir Bağımsız Uzmanlar Komitesinin yardımından yararlanılmaktadır. Şartın ilkelerine aykırı davranışlarla karşılaşan yerel yönetimlerin, iç hukuk yollarını tükettikten sonra Kongreye yapmış oldukları şikâyetlerde, bu kurul tarafından incelenerek, Kongreye gerekli tavsiyeler yapılmaktadır.¹³

TÜRKİYE İÇİN BİR DEĞERLENDİRME

Türkiye Yerel Yönetimler Özerklik Şartının birçok ilkesini benimsemiş olmasına rağmen, bazı konularda çekinceler koymuştur. ‘Yerel makamları doğrudan ilgilendiren konularda yerel yönetimlere danışılması’, ‘yerel makamların kendi iç idari örgütlenmelerini belirleyebilmeleri’, ‘yeniden dağıtılan kaynakların yerel makamlara tahsisinin nasıl yapılacağı konusunda yerel yönetimlere danışılması’ bu çekincelerden bazılarıdır. Türkiye’nin bu önemli konularda çekinceler koymuş olması, yerel demokrasinin gelişmesi yönünde bir eksikliktir.¹⁴ Oysa çekince konmuş bulunan ilkeler de dâhil olduğu halde Şartın bütün kurallarının hem anayasalarda yer alması, hem de uygulamalara bunların yön vermesi, yerel demokrasi açısından büyük önem taşır¹⁵.

Merkeziyetçi bir yönetim anlayışının sonucu olarak çekince koyulan bu hükümlerin bir kısmı aslında uygulamada çekinceli durumda değildir. Buna en açık örnek, yerel yönetim birimlerinin uluslararası birliklere katılması ve yabancı devletlerin yerel yönetim birimleriyle işbirliği yapmasını düzenleyen fıkralardır. İç hukuk kuralları çerçevesinde Türk yerel yönetim birimleri başta kardeş şehir uygulamaları olmak üzere yabancı yerel yönetim birimleriyle işbirliği içindedirler. Kaldı ki, 2005 yılında yürürlüğe giren 5393 Sayılı Belediye Yasası’nın 74. maddesi ile bu işbirliğine açıkça izin verilmektedir. Öte yandan, Türkiye, 2000 yılında Avrupa Yerel Topluluklar (yönetimler) arasında Sınırötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesi’ni onaylayarak, 10.maddenin 2. ve 3. fıkralarına koyduğu bu çekinceyi fiilen ortadan kaldırmıştır.¹⁶

11 A.e., s.34.
12 A.e.
13 Keleş, **Avrupa Bütünleşmesi ve Yerel Yönetimler**, s.14.
14 Keleş, “Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Karşısında Avrupa ve Türkiye”, s.18.
15 Ruşen Keleş, “Belediyeciliğimizde Son Gelişmeler ve Yerel Özerklik”, ÇYYD, C.1, S.2,Mart 1992,s.14
16 Ayşegül Mengi, “Avrupa Birliği’ne Uyum Sürecinde Yerel Yönetimlerle İlgili Düzenlemeler”, Ed. Ayşegül Mengi, **Yerellik ve Politika Küreselleşme Sürecinde Yerel Demokrasi**, Ankara, İmge Kitabevi, 2007, 110

Önümüzdeki günlerde açıklanacağı ifade edilen demokratikleşme paketinde Özerklik Şartına konulan çekincelerin kaldırılacağı medyaya yansıyan haberler arasındaydı. Kuşkusuz çekincelerin kaldırılması Türkiye adına önemli bir gelişme ancak asıl önemli olan uygulama olacaktır. Nitekim Şartı uzun yıllar onaylamayan Fransa, Şartı 2007 yılında onaylamakla birlikte, Şartın pek çok hükmünü onaylamadan önce de benimsemişti. Ve bu onay Fransız yerel yönetimleri için önemli bir değişiklik getirmemişti.

Bir diğer önemli nokta hangi madde ve paragraflara konulan çekincelerin kaldırılacağıdır. Çekincelerin tamamımı kaldırılacak yoksa bir kısmı mı? Henüz belli olmamakla birlikte özellikle **‘Yerel yönetimleri doğrudan ilgilendiren konularda yerel yönetimlere danışılması’, ‘yerel yönetimlerin mali kaynakları’** ve **‘yerel yönetimlerin iç örgütlenmelerini belirleyebilmeleri’** gibi hükümlere konulan çekincelerin kaldırılması Türkiye için devrim niteliğinde olabilir ve merkeziyetçi yönetim anlayışının kırılmasında önemli bir aşama olabilir.

Gündeme gelecek bir diğer konu ise bu çekincelerin kaldırılmasıyla üniter devlet yapısının erozyona uğrayacağı, Türkiye’de bölgesel ya da federal devletin kurulmasının ön adımları olduğu iddiaları olacaktır. Ancak şunu unutmamak gerekir ki bu Şart sadece yerel yönetimlere ilişkindir. Avrupa Konseyi’nin bölgesel yönetimler için **‘Avrupa Bölgesel Yönetimler Özerklik Şartı’** taslak çalışması olmuş fakat bu taslak 2002 yılında Helsinki’de, 2005 yılında ise Budapeşte’de, yerel ve bölgesel yönetimlerden sorumlu bakanların onayına sunulmuş ancak reddedilmiştir. Dolayısıyla bu Şartı bölgesel yönetimlerle ilişkilendirmek doğru değildir. Federal devletle ilgili olarak da ancak siyasi bazı yetki ve ayrıcalıkların (yasa yapma yetkisi gibi) yerel yönetimlere verilmesiyle olabilir ki böyle bir şey de Şartta yoktur. Yerel Yönetimler Özerklik Şartı yerel yönetimlere sadece idari yetki ve ayrıcalıklar öngörmektedir. Sonuç olarak yukarıda da ifade edildiği gibi Türkiye açısından önemli olan uygulamadır. Yerel yönetimleri merkezi yönetimin bir uzantısı gibi görme anlayışı devam ettikçe Şarta konulan çekincelerin kaldırılması bir anlam ifade etmeyecektir.

KAYNAKÇA:

- Erbay, Yusuf ve Zerrin Yener: “Sınırötesi İşbirliği: Türk Yerel Yönetimleri İçin Yeni Bir Açılım”, ÇYYD, C.7, S.2, Nisan 1998
- Gökay, Fahrettin Kerim Gökay: “Strazburg Konferansı”, İller ve Belediyeler Dergisi, Yıl:12, S.136, Şubat 1957, s.64–72
- Keleş, Ruşen: “Küreselleşme ve Yerel Özerklik”, **Suna Kili’ye Armağan**, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 1998, s.209- 227
- Keleş, Ruşen: **Avrupa’nın Bütünleşmesi ve Yerel Yönetimler**, Ankara, TBD ve KAV, 1999
- Keleş, Ruşen: “Belediyeciliğimizde Son Gelişmeler ve Yerel Özerklik”, ÇYYD, C.1,S.2, Mart 1992, s.9–14
- Keleş, Ruşen: “Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Karşısında Avrupa ve Türkiye”, ÇYYD, C.4,S.6, Kasım1995, s.3–19
- Keleş, Ruşen: **Yerinden Yönetim ve Siyaset**, 5.bs., İstanbul, Cem, 2006
- Mengi, Ayşegül (Ed.), **Yerellik ve Politika Küreselleşme Sürecinde Yerel Demokrasi**, Ankara, İmge Kitabevi, 2007
- Aytaç, Fethi: “Avrupa Konseyi ve Mahalli İdareler”, **TİD**, Yıl.61, Eylül 1989, S.384, s.1–21

Yerel Yönetimler ve Halkla İletişim

Yasin CEMAL GALATA

(2008 Mezunu - TRT Yapım Yard.)

Geleneksel kamu yönetiminin çağın getirdiği sorunlara etkin ve verimli çözümler üretememesinin yanında demokrasiyi etkin bir halde kullanamaması çeşitli yöntemlerle tespit edilmiş ve geleneksel kamu yönetiminin sorgulanmasına başlanmıştır. Vatandaşların talepleri yönetime katılma, yönetim anlayışında şeffaflık, verimlilik, hesap verilebilirlik, etkinlik, etkin demokrasi gibi ilkelerin benimsenmesi yönünde olmuştur.

Günümüzde meydana gelen sosyal, siyasal, ekonomik ve teknolojik gelişmelerden etkilenen örgütlerin başında halka en yakın idari birim olan yerel yönetimler gelmektedir. Yerel yönetimler halka en yakın olan birim olarak kabul edilmiş; koşullar itibariyle meydana gelen değişimlerden ve gelişmelerden ötürü yerel yönetimlerde yeni kamu yönetimi yaklaşımına uygun yeni bir reform sürecine girilmiştir. Bu reform süreci içerisinde vatandaş odaklılık ilkesi ön planda yer almıştır. 5393 Sayılı yasa ile birlikte yerel yönetimlerin faaliyetlerinde vatandaş ile iletişimin ve ilişkinin güçlendirilmesi için yeni düzenlemeler ortaya konmuştur.

Halkla ilişkiler faaliyetinde önem teşkil eden vatandaş odaklılık yerel yönetimlerin temel uğraş alanıdır. Yerel yönetimlerin vatandaş odaklı uygulama yürütebilmesi; vatandaşın algısını etkili bir şekilde anlayabilmesine ve tespit edebilmesine bağlıdır. Bu algıyı da ölçebilmenin yolu halkla ilişkiler araçlarını verimli ve etkili bir şekilde kullanılabilmesine bağlı olmaktadır.

Çeşitli halkla ilişkiler araçlarıyla ölçülen ve tespit edilen vatandaşın algısı yerel yönetimlerin uygulayacakları politikalarda temel dayanak noktası olacaktır. Vatandaşın algısını doğru araçlarla, tespit edebilen yerel yönetimler sunacakları hizmetlerde etkinliği, verimliliği, hesap verilebilirliği ve saydamlığı sağlamış olacaklardır. Bu doğrultuda yazımızda Yeni Kamu Yönetimi Yaklaşımını Etkileyen Gelişmeler ve Özellikleri, Yeni Kamu Yönetimi Yaklaşımının İlkeleri, Halkla İlişkiler, Geleneksel ve Yeni Kamu Yönetimi Anlayışının Halkla İlişkilere Etkileri, Yerel Yönetimlerde Halkla İlişkilerin Amacı ve Önemi, Yerel Yönetimlerde Halkla İlişkiler Araçları, Yerel Yönetimlerde Halkla İlişkilerin Sorunları kısımlarına yer verilmiştir.

Yeni Kamu Yönetimi Yaklaşımını Etkileyen Gelişmeler ve Özellikleri

Yeni Kamu Yönetiminin yaklaşımının tohumları, 1960'ların sonuna doğru atılmıştır. 1970'li yılların ilk yarısından itibaren etkisini hissettirmeye başlayan ekonomik kriz, iki ekonomik şokla beraber bu şokların birincisi (73-74) ve ikincisi (79) petrol şoklarının etkisiyle dünya ekonomik düzeni ciddi bir sarsıntı yaşamıştır. Bu krizlerle birlikte "ekonomik, etkin, etkili, verimli, şeffaf, saydam" gibi unsurlara sahip bir yönetim anlayışı arayışı içine girilmiştir. 1979'larda Batılı devletlerde liberal-muhafazakâr partilerin iktidara gelmesiyle kamu yönetimi politikalarında belirgin bir değişiklik yaşanmış, bu dönemde devlet-ekonomi-toplum ilişkileri yeniden biçimlendirilmeye çalışılmıştır. Bu gelişmeler ışığında iktidara yeni gelen yönetimlerin özelleştirme ve deregulasyon uygulamaları sonucunda, kamu kesiminde önemli ölçüde küçülmeler ve daralmalar yaşanmıştır. Kamu yönetim düşüncesinde meydana gelen bu tartışmalar 1990'lı yıllara kadar sürmüştür. Hükümetler ve teorisyenler kamu kesimine yönelik yeni bir değerler, yöntemler ve süreçler geliştirilmesine yönelmişlerdir. Yeni

Kamu Yönetimi yaklaşımı, Osborne ve Geabler'in Reinventing Government adlı kitabıyla daha da belirgin ve tanınan bir hale gelmiştir. Yazarların üzerinde durduğu temel noktalarından biride "dümen tutan devletten, dümenin sahibi vatandaşlardır." anlayışıdır.

Geleneksel yönetim anlayışına tepki ve alternatif olarak Yeni Kamu Yönetimi yaklaşımı anlayışı, 1980'lerden itibaren ekonomik, sosyal ve idari yapıyı yönlendirmiş ve dönüşüme uğratmıştır. Geleneksel yönetim anlayışının, kuralcı, şekilci, hiyerarşik, merkeziyetçi yapısını eleştiren Yeni Kamu Yönetimi yaklaşımı anlayışı, bu yapının yerine devletin toplumdaki rolünü, bürokrasiyi ve vatandaşlar arasındaki ilişkileri yeniden düzenleyen yeni bir paradigma öngörmektedir. Bu noktada nicel olarak küçük fakat nitel olarak etkin ve verimli bir devlet ve hizmetlerde etkinlik, verimlilik, yönetişim, yönetime katılma, yönetimde açıklık, esneklik gibi özellikler ön plana çıkmıştır.

Yeni kamu yönetimi anlayışı, yönetimde etkinliği ve verimliliği temel almaktadır. Bu doğrultuda kamu yönetiminde yeniden yapılanma, mahalli idarelerde bir dönüşüm ve değişimi zorunlu kılmaktadır. Mahalli idarelerin teşkilat yapıları, görev ve yetkileri, çalışma yöntemleri ve süreçleri ile amaçları da bu değişimden yakından etkilenmişlerdir.

Yeni Kamu yönetimi anlayışıyla beraber yerel yönetimlerin tüm ana unsurlarında önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Yerel yönetimlerin karar alma süreçlerinde, hizmet sunma yöntemlerinde, mali yönetim anlayışında, kentlilik haklarıyla ilgili önemli gelişmeler kaydedebilmek için reformlar yapılmıştır. Halka etkin, verimli, şeffaf, vatandaş odaklı bir hizmet sunabilmek amaç ve hedeflerin doğru bir yöntemle tespit edilebilmesi ve de bu sürecin ardından yerel yönetimlerin örgüt yapısının ve personel sisteminin yeni kamu yönetimi anlayışına uygun bir şekilde yapılanması gerekmektedir.

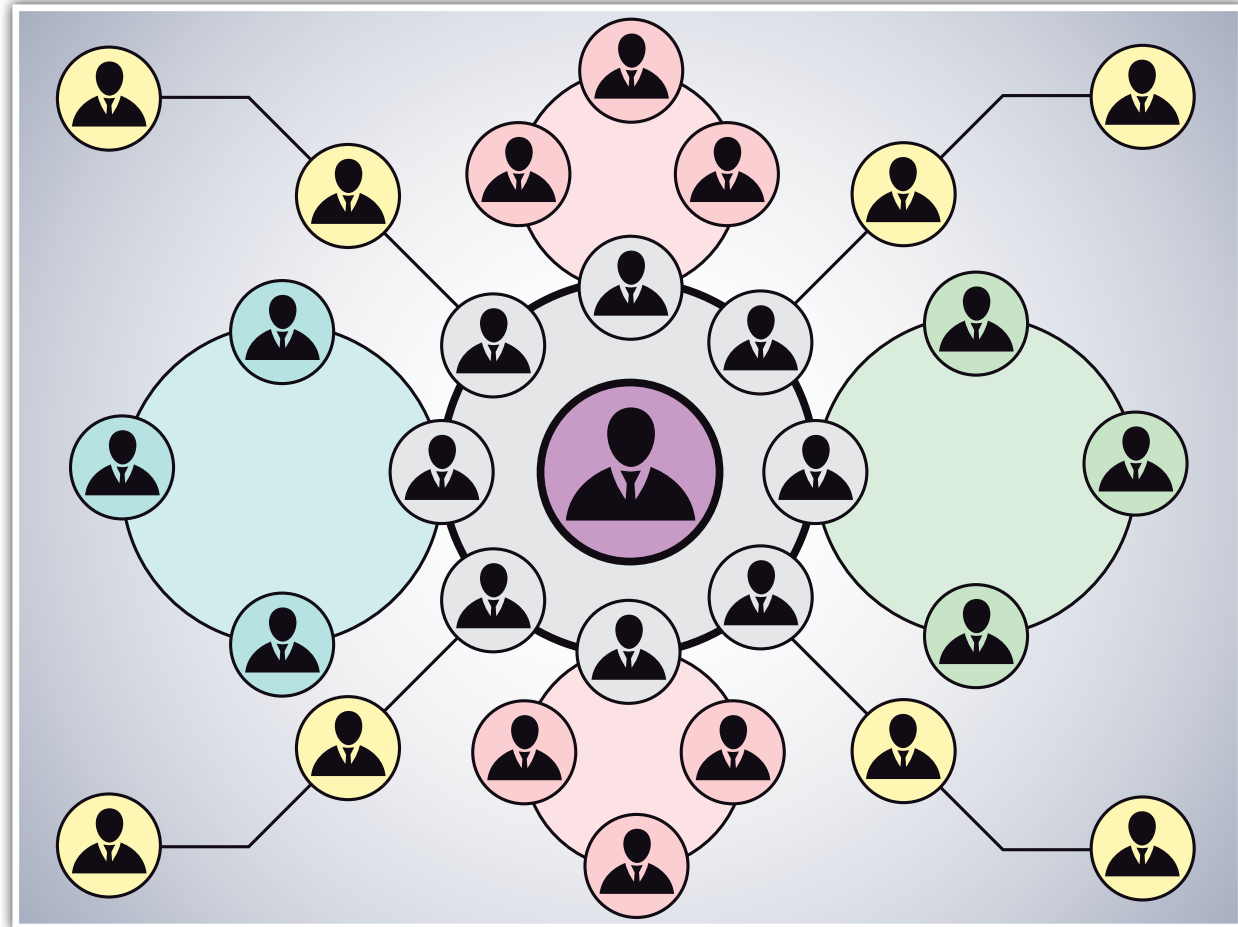

Yeni Kamu Yönetimi Yaklaşımının İlkeleri

Yeni Kamu Yönetiminin getirmiş olduğu temel prensipler hakkında çeşitli kaynaklardan (bazı farklılıklar olsa da) aşağıdaki gibi genel değerlendirme ortaya çıkmaktadır;

- Merkezden yerele doğru karar alma sürecinin ve yönetim mekanizmasının yetki aktarması.
- Daha az bürokratik kontrol, fakat sıkı bir performans değerlendirme yöntemi.
- Bilgi teknolojisinin imkânlarının etkin ve verimli kullanılabilmesi.
- Üretilen ve sunulan hizmeti kullanan vatandaşların görüşlerinin değerlendirilmesi.
- Özel sektör yönetim tekniklerinden mümkün olduğunca faydalanılması.
- Kaynakların kullanımında sıkı bir kontrolün olması.
- Karar alma sürecinde stratejik hedefler doğrultusunda hareket edilmesi.

Ayrıca 2001 yılında 'European Governance ' adında ve kamu yönetiminde reform ve yerelleşmenin önemi konusunda bir stratejik plan hazırlanmıştır. Bu belge ile yerelleşme adına yapılacak tüm idari düzenlemelerde esas alınması gereken beş temel ölçüt belirlenmiştir. Bunlar; Şeffaflık, Katılım, Hesap Verilebilirlik, Etkinlik, Uyum-Ahenk.

Halkla İlişkiler

Halkla ilişkilerin çeşitli tanımları bulunmaktadır. Bu tanımlar akademisyenlere, kurumlara, kuruluşlara, bilim dallarına göre çeşitlilik arz etmektedir. Tek bir tanım üzerinde görüş birliğine varılamamasının nedenleri ise, tarihsel süreç içerisinde halkla ilişkilerin geçirmiş olduğu değişimden ve de kimi bilimlere, etkinliklere ve olgulara kavramsal olarak yakın durmasından kaynaklanmaktadır.

Halkla ilişkileri genel bir ifadeyle tanımlarsak, halkı etkileyen sözler, eylemler ya da olaylardır ve de bir kuruluşu, bir kurumu hedef kitlesine kendisini sevdirmek, kabullendirme, saydırma ve benimsetme sanatıdır.

Belediyeler için Halkla İlişkiler tanımına değinirsek; belediye ile yerel halkı arasında karşılıklı güven ilişkisi kurması, halkın kurumunu benimsemesi ve belediye ile işbirliği kurması ve bunları sürdürmesini öngören, planlı, programlı ve sürekli bir yönetim işlevidir. İfade edildiği üzere belediye hedef kitlesi olan yerel halk ile kurduğu çeşitli ilişkileri planlı, programlı, sistemli, sürekli ve de kurumsallaşmış bir şekilde yapması gerektiği vurgulanmaktadır.

Alâeddin Asna ise "Halkla ilişkiler, yönetimin felsefesi, bu felsefenin yürütülen politika ve eylemlerle görüntülenmesi, karşılıklı anlayış ve iyi niyetin sağlanması için, kamuoyu ile haberleşme yöntemlerinden yararlanılarak bu felsefenin, politikanın, uygulamanın ve eylemlerin açıklanmasıdır." Bu tanımda kurumun kamuoyu vasıtasıyla hedef kitlesiyle haberleşmesi ve de politikalarını, uygulamalarını bu şekilde duyurabileceğini ifade edilmiştir. Aynı zamanda halkla ilişkiler araçlarının önemi de vurgulanmıştır.

Geleneksel ve Yeni Kamu Yönetimi Anlayışının Halkla İlişkilere Etkileri

Günümüzde meydana gelen yeni kamu yönetimi yaklaşımı çevresinde yerel yönetimler yeniden şekillenmiştir. Yerel yönetimler alanındaki gelişmeler doğrudan halkla ilişkiler faaliyetlerine de yansımıştır. Geleneksel kamu yönetimi ile yeni kamu yönetimi yaklaşımının halkla ilişkilere etkilerini yerel yönetimler alanında bir tablo vasıtasıyla ele almaya çalışacağız.

GKY Halkla İlişkiler

YKY Halkla İlişkiler

Tek Taraflı	Çift Taraflı
İlişki	İletişim
Kapalı Sistem	Açık Sistem
Yüz yüze Görüşme	Sosyal Medya(24 Saat)
Belediye'nin belli bir birim	Belediye'nin tüm birimleri
Belli bir kesime yönelik	Her Kesime yönelik (Yaşlı, genç, çocuk)
Basınla uzak ilişki	Basınla sıcak ilişki
-----	Kamuoyu oluşturma odaklı
-----	Gündem belirleme odaklı
-----	Sonuç odaklı

Yerel Yönetimlerde Halkla İlişkilerin Amacı ve Önemi

Bir yönetim felsefesi olarak halkla ilişkilerin yerel yönetimler ve demokrasi anlayışı ile çok sıkı bir bağlantısı bulunmaktadır. Ülke yönetiminde ve özellikle yerel yönetim düzeyinde etkili ve verimli hizmet sağlanması ile demokratik bir yerel yönetim yapısının oluşturulmasında halkla ilişkilerin payı büyük önem taşımaktadır. Yerel yönetimler, genel karar organları seçimle göreve gelip, seçimle değişen kurumlardır. Bu da, yerel yönetimleri kamu kurumlarının diğer kesimlerine göre, halkın istek ve dileklerine daha duyarlı kılmaktadır. Bu duyarlılığın bir anlam kazanması ise planlı, sürekli ve etkin halkla ilişkiler çalışmalarının sürdürülmesi ile mümkündür.

Yöneticileri halkoyu ile seçilen ve halkın destek ve ilgisine her an ihtiyaç duyan belediye teşkilatlarının doğru, güvenilir ve sürekli bir şekilde iki yönlü bilgi akışına imkân veren, halkla ilişkiler birimlerine ihtiyaç duydukları muhakkaktır. Bu kuruluşların sorumluluklarının belediye idaresinin ötesinde halka karşı sorumlu olduğu, halk - idare köprüsünün ve kenetlenmesinin sağlanmasından önemli bir rol üstlenmektedir. Halkla kamu kuruluşlarının ilişkileri demokrasi sürecinin bir parçasıdır. Halkla ilişkiler aracılığıyla kamu kuruluşları ile halk arasında karşılıklı uyum sağlanabilecektir.

Genel olarak halkla ilişkilerin genel amaçlarını ifade edebilmek için Uluslararası halkla ilişkiler derneğinin eğitim ve araştırma raporu'nda belirtilen kısımlardan faydalanmak yararlı olacaktır;

- Kamuoyunun kuruluşa ilişkin eğilimlerini, tutum ve davranışlarını, beklentilerini saptayarak, kuruluşa elde edilen sonuçlara uygun iyileştirmelerin yapılması için önerilerde bulunmak,
- Örgütün kurumsal kimliğinin oluşturulması ve benimsenmesine yardımcı olmak,
- Demokratik değerlerin gelişmesine katkıda bulunmak,
- Kuruluşla halkın arasında karşılıklı saygı ve toplumsal sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Anlaşmazlıkları ve yanlış anlamaları engellemek,
- İnsan tutum ve davranışlarının gerçek nedenlerini anlayarak danışmanlık yapmak,
- Gelecekteki eğilimleri çözümlmek ve sonuçları tahmin etmek olarak ifade edilmiştir.

Yerel Yönetimlerde Halkla İlişkiler Araçları

Halkla ilişkiler uygulamasının başarılı sonuçlar doğurabilmesi için, kitle iletişim ve haberleşme araçlarını en etkili ve en doğru şekilde kullanılmasına bağlı olmaktadır. Haberleşme araçlarıyla iletilecek mesajlar kadar, o mesajların ne şekilde iletileceği de önem taşımaktadır. Halkla ilişkiler araçlarını kullanırken üzerinde durulması gereken en önemli hususların başında hedef kitlenin yapısı ve verilmek istenen mesajın içeriğine göre bir halkla ilişkiler aracının seçilmiş olmasıdır. Diğer bir ifadeyle kullanılacak araçlarla hangi kitleye, ne şekilde ve nasıl hitap edileceği hususları çok iyi planlanmalıdır. Halkla ilişkiler araçlarının çeşitleri ise şunlardır;

1.Yerel basın, 2.Basın Bildirileri/Bültenleri, 3.Danışma Büroları-İletişim Noktaları, 4.Sosyal Etkinlikler, 5.Anketler, 6.Halkı Dinleme Toplantıları, 7.Yüz Yüze Görüşme 8.Telefon, 9.Radyo ve Televizyon, 10.Internet (e-yapılanma), 11.Dergiler ve gazeteler 12.Kültürel Etkinlikler, 13.Sosyal Medya, 14.Büyük Boyutlu Ekranlar, 15.Kültür ve Eğitim Merkezleri.

Yerel Yönetimlerde Halkla İlişkilerin Sorunları

- Kuruluşlarda iletişim esaslı örgütlenme yapısı olmaması; halkla ilişkiler biriminin kurumun genel politikaları ve uygulamaları kapsamında icraya koyabilecek etki ve yetkiye sahip olmaması.
- Halkla ilişkiler faaliyetlerine yeterli ölçüde kaynak ayrılmadığı için yeterli ölçüde halkla ilişkiler araçları kullanılmaması.
- Kuruluşlarda halkla ilişkiler biriminin anlamı ve dayandığı temel ilkeler tam anlamıyla anlaşılamamış olması.
- Üst düzey yöneticilerin halkla ilişkiler biriminin yararına ve gerekliliğine inanmalarına rağmen onlarla bilgi alışverişi konusunda ilgisiz olması.
- Kuruluşun diğer birimleriyle halkla ilişkiler birimi arasında iletişim kopukluğunun olması.
- Ülkemizde halkla ilişkiler program ve uygulaması, baş yöneticinin girişkenliğine ve ilgisine bağlı kalmış olması. Üst düzey yöneticinin değişmesi ile halkla ilişkiler biriminin politikasının değişmesi.
- Halkla ilişkiler birimleri hizmetlerini sadece duyuru biçimde yürütmesi, ilgili birimin sadece kendi isteğine göre halkı aydınlatmada ve halkın tepkisi istenilen ölçüde dikkate almamaktadır.
- Belediyeler sunmuş oldukları sosyal yardım hizmetlerini halkla ilişkiler konusuna dâhil etmektedirler; belediyeler sosyal yardımlar aracılığıyla halkla iletişime geçmeye çalışmaktadırlar. Gerçek anlamda halkla iletişim sosyal yardımlar aracılığıyla değil vatandaş odaklılık ile sağlanabilecektir.
- Belediyeler yasal düzenlemelerle birçok konuda çeşitli kriterlere tabi tutulmaktadırlar. Halkla ilişkiler konusunda da belirli kriterler oluşturulmalıdır.

SONUÇ

Günümüzde etkinliğini arttırarak devam eden küreselleşme yerel yönetimlerin yapısal değişimler gerçekleştirmesine katkı sağlamıştır. Halka en yakın idari birim olan yerel yönetimlerde küreselleşme süreciyle birlikte temel değişiklikler meydana gelmiştir. Ekonomi dünyasında yaşanan önemli küresel mali krizler kamu yönetim anlayışının şekillenmesinde önemli bir etken olmuştur. Küresel boyutta yaşanan zihniyet dönüşümü ortaya yeni kamu yönetimi yaklaşımını çıkarmıştır. Yeni kamu yönetimi yaklaşımını etkileyen birden çok etken bulunmaktadır, bu etkenlerin bazıları; Küreselleşme, Yerindelik-Subsidiarity, Yönetişim, Demokratikleşme, E-devlet'dir. Yaşanan temel değişiklikler yeni kamu yönetimi ilkeleri çerçevesinde uygulanmaya çalışılmıştır. Bu ilkelerin en başında ise şeffaflık, saydamlık, hesap verilebilirlik, etkinlik, verimlilik, katılım ve vatandaş odaklılık gelmektedir.

Türkiye'de halka en yakın olan idari birim ise belediyelerdir. Halkın gündelik yaşantısında çoğu zaman ilişki içine girdiği belediyeler, 2005 yılında çıkartılan 5393 sayılı yasayla yeni kamu yönetimi ilkeleri doğrultusunda çağdaş bir yapı kazandırılmaya çalışılmıştır. Bu yasada yerel yönetimlerde yönetim unsuru vurgulanarak; halkla iletişimi sağlayacak olan kent konseyi, gönüllü katılım ve hemşerilik hukuku gibi unsurlar ön plana çıkarılmıştır.

Belediyelerin hedef kitlesi olan halk harcamalarının ne yönde yapıldığını, kaynakların etkin ve verimli kullanılıp kullanılmadığını sorgulamaktadırlar. Bu noktada halkla ilişkiler belediye ile hedef kitlesi arasındaki süreci yönetmektedir. Belediyeler halkla ilişkiler vasıtasıyla hedef kitlesi ile ilişki içine girebilecek, uygulanmış veya uygulanacak politikalarının halka benimsetilmesinde yardımcı olacaktır. Yerel yönetimlerde meydana gelen değişimler halkla ilişkiler konusunda da temel değişikliklere yol açmıştır ve artık günümüzde halkla iletişim

unsuru ön plana çıkmıştır. Halka ilişkiler geleneksel yerel yönetim yapısı içerisinde tek taraflı bir süreç gibi algılanmıştır, halkla iletişim ise yeni yerel yönetim yapısı içerisinde çift taraflı bir süreç haline gelmiştir. Yerel yönetimlerin, halkın olumsuz tepkilerine hedef olmamak, çalışmalarını halkın istekleri doğrultusunda yönlendirmek amacıyla halkla ilişkiler uygulamalarına daha fazla ihtiyaç duymaktadırlar. Belediyelerin yapmış oldukları sosyal yardımları halkla ilişkiler faaliyeti olarak görmeleri; halka ilişkiler konusunda şekilsel bir çabanın ürünü olarak görülmektedir. Belediyelerin halkla ilişkiler faaliyetlerinde belediye başkanları baş safta yer almaları gerekmektedir; çünkü belediye başkanları halkın gözünde tek ve en etkili kişi olarak görülmektedir. Belediye başkanları halkla ilişkiler faaliyetlerine artık şekilsel bir çabanın dışına çıkarak, halkla iletişimi özümseyerek gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

Vatandaş algısına göre hareket eden, politikalarını ve projelerini vatandaşın algısına göre ayarlayan yerel yönetimler; hedef kitlesinin memnuniyetini sağlayarak başarılı bir yönetim ortaya koymuş olacaktır.

Kaynakça;

- Recep Bozlağan ve Yüksel Demirkaya, Türkiye'de Yerel Yönetimler, 1.Basım, Ankara: Nobel Yayınevi, 2008.
- A.Rıdvan Bülbül, Halkla İlişkiler, 2.Baskı, Ankara: Nobel Yayınları,2004.
- Nuri Tortop, Halkla İlişkiler, Ankara: Gazi Üniversitesi Basın-Yayın Yüksekokulu Matbaası, 1990.
- Selçuk Yalçındağ, Belediyelerimiz ve Halkla İlişkiler,1.Baskı, Ankara: TODAİE Yayınları, 1996.
- M.Alaeddin Asna, Halkla İlişkiler, 1.Baskı, İstanbul, Sabah Kitapları, 1997.
- Necdet Aksoy, Belediyelerde Bir Halkla İlişkiler Modeli: Beyaz Masa, <http://www.mufetder.org.tr/makaleler7.html>, (Erişim Tarihi: 01.05.2012).
- Murat Akçakaya, “ Belediyelerde Halkla İlişkiler”, Sayıştay Dergisi, Sayı 34, Temmuz-Eylül 1999.
- Black, Sam, **Halkla İlişkiler Eğitimi**, IPRA, HDD Yayınları, Altın Kitap Serisi, sayı 7.
- Kayhan Ünal, “Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Basın ve Halkla ilişkiler Müşavirlikleri Yeri, Önemi ve Görevi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans, İstanbul Üniversitesi SBE, 2010.
- Canan Trak,”Kamu ve Özel Sektör Kuruluşlarında Halkla İlişkiler Uygulamalarının Karşılaştırılması”, İstanbul Üniversitesi SBE, 1997.
- Metin Kazancı, “Türkiye’de Kamu Kuruluşlarında Halkla İlişkiler Uygulamasına Genel Bir Bakış”, Kamu Kuruluşlarında Halkla İlişkiler Sorunları Semineri, Ankara: Milli Prodüktive Merkezi Yayınları:199, 1976.
- Yasin Cemal GALATA, “Yerel Yönetimler ve Halkla İletişim”, Yayınlanmamış yüksek lisans, Marmara Üni. SBE,2012.

Demokrasi, Yönetişim ve Kent Konseyleri Üzerine

İzzet İsmail DUR

(2008 Mezunu - Yalova Üni. Öğretim Görevlisi)

Meşrutiyyet ve Demokrasi

İnsanlar tarih boyunca güvenlik, sağlık ve sosyal gerekçelerle bir arada yaşama arzusunda olmuştur. Birlikte yaşam, beraberinde kuralları ve bu kuralları uygulayacak bir düzeni gerekli kılmıştır. Düzen ve daha iyi yaşam isteği etrafında şekillenen siyasal sistemlerde, “yöneten” ve “yönetilenlerin” belirlenmesi temel tartışma noktası olmuştur. Bu tartışma süreci de farklı tarih ve coğrafyalarda çeşitli meşruluk kaynakları ile son bulmuştur.

Meşruluk dayanaklarındaki bu çeşitlilik, yönetimlerin sistem ve anlayışını doğrudan etkilemiş dolayısıyla yönetimlerde çeşitliliği getirmiştir. Temelde yönetim anlayışlarının her biri farklı meşruluk dayanakları ile halkın, yönetenlere ve sisteme olan, inanç ve bağlılığı arttırılmaya çalışılmıştır.

Yöneticiler meşruiyet kaynaklarını yönetilenlerin yaşam şartlarının iyileştirilmesi ile bulabileceği gibi; yönetilenleri güç, korku veya dini argümanlarla inandırarak veya inanmaya mecbur bırakarak da bulmuşlardır. Bu çerçevedeki farklı meşruiyet kaynakları her çağda kendini göstermiş ve farklı popülerliğe sahip olmuştur. Bununla beraber meşruiyet kaynaklarının her birinin kesin çizgilerle ayrıldığını söylemek mümkün değildir.

Eski Türk devletlerinde Tanrı’dan kut’ alıp hükümrân olan kişiyi savaşta devirerek yerine geçen kişi, Tanrı’dan kut alan bir diğer yöneticidir. Görüldüğü gibi güç dini argümanlarla desteklenmiştir. Bir diğer örnek olarak Nazi Almanyası verilebilir. Nazi Almanyası’nda meşruiyet üstün ırk olgusunu merkeze alarak şekillenmiştir. Bunun yanında bu dönemde korku çeşitli dini argümanlarla desteklediği gibi, demokrasinin temel aracı diyebileceğimiz seçimlerde yapılmıştır.

Fakat soğuk savaş sonrası demokrasi dışındaki meşruiyet kaynakları önemli ölçüde popülerliğini yitirirken, ‘Demokrasi’ ve ‘Demokratik Yönetim’ anlayışı ülke yönetimlerinde tek meşru dayanak olarak kendini kabul ettirmiştir.

Meşruluk kaynaklarından bir diğeri olan yaşam şartlarının iyileştirilmesi hususu yönetilenlerin yönlendirmesi yani demokratik katılım ile daha etkili gerçekleşeceği ülke uygulamaları karşılaştırılarak ortaya konmuştur. Amartya Sen bu konuda Çin ve Hindistan örneğini ortaya koyarak ‘demokratik ülkelerde kıtlık olmaz’ demiştir.¹⁷ Burada ki dayanağı demokratik ülkelerde kaynaklar düzgün dağıtılmadığında kaynaklardan hak ettiği payı almayanların demokratik mekanizmaları harekete geçirerek yöneticileri uyaracağı buna rağmen uyarı karşılık görmezse demokratik seçimler yoluyla bu haksız kaynak dağıtımının son bulacağıdır.

Sen’in ifade ettiği demokratik ülke kavramı; ülkedeki bürokrasiyi, kurum ve kuruluşların yapısını ve demokratik araçların işlevselliğini koruduğu bir anlayışı ifade etmektedir. Demokratik yönetimlerin önemli bir noktasını da yerel yönetimler oluşturmaktadır. Yerel yönetimler kaynakların verimli şekilde kullanılmasını sağlanması noktasında önemli olabileceği gibi demokratik yönetimin gereklilik şartından olan yöneticilerin seçimle belirlenmesi şartının yerine getirilmesi açısından da önemlidir.

Yerel yönetimler ve “demokratik yönetim” ülkelerin ve birliklerin politikasını belirlemede önemli mesai harcadıkları konulardan biridir. Bu tartışma alanı kamu yönetiminde farklı yaklaşımları ortaya çıkarmış ve

* Kut: Devlet idaresinde güç, yaratıcılık ve yetki bakımından sahip olunan üstün güç (TDK Sözlük)
* 1933-1945 yılları arasında Adolf Hitler ve Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi tarafından yönetilen Almanyaya için kullanılan tabir.
17 Amartya SEN, Özgürlükle Kalkınma, Çev:Yavuz ALOĞAN, İstanbul: Ayrıntı Yayınevi 2004 s.74-75.

neticesinde yönetimin daha az kaynak kullanarak daha fazla memnuniyet çıktısı vermesi yönünde çeşitli görüşler ortaya atılmıştır. Bunun yanında demokrasilerdeki belli dönem aralıklarıyla yapılan seçimlerin uzun zamanlar sonunda yapılması yani “**sade katılım**” hususu başka bir tartışmayı gündeme getirmiştir. Bu tartışmanın konusu yönetim paydaşlarının iki yönlü ilişkisini ifade eden demokratik yönetime, bir başka ifadeyle ‘**dinamik katılıma**’ nasıl geçileceğidir?

Bu soru veya soruna cevap verebilmek için yerel yönetimlerin konumuna, seçici/seçmen olan insanların “**yönetilen**” den “**yönetimde paydaş**” konumuna gelmesi tartışılarak farklı yönleriyle “**yönetişim**” kavramına değinmenin faydalı olacağını düşünüyoruz.

Yönetişim anlayışı vatandaşın aktif katılımını öngören ve gerekli kılan bir yönetim anlayışı olmasının yanında farklı bir örgütlenme biçimini de zorunlu kılmıştır. Yönetişim, yöneten konumunu güç ve egemenlik zırhlarıyla koruyan devletten, paydaşların yönetimi diye adlandırılan yönetim anlayışına sahip devlete geçişi ön gören bir yapıyı savunmaktadır. Fakat bu yapıya geçmek şüphesiz anlık olmayacak ve çeşitli sıkıntıları beraberinde getirecektir. Bu anlayışı hızlandırmak ve tabana yaymak içinde çeşitli yönetim kurumlarının hayata geçmesinin gerekliliği anlaşıldıktan sonra yönetime yönelik çeşitli kurumlar hayata geçirilmiştir.

Bu anlayışla ülkemizdeki Kent Konseyleri aidiyet hissinin ve yerel yönetişimin etkin olması için kurulan yeni bir örgütlenme şeklidir. 2006 yılında tüm ilçe ve illerde zorunlu tutulan Kent konseyi yapısı 2006’dan önce Antalya, İstanbul gibi illerde uygulama alanı bulmuştur. Yönetişimin özünde olan tüm paydaşların yönetimin katılması düşüncesi, 2006 yılında getirilen yasal değişiklikle ilçe ve illerde kent konseyi aracılığıyla hayata geçirilerek yönetim anlayışı tabana yayılmak istenmiştir.

Fakat bu çabalar bazı belediyelerde karşılık bulurken, bazı belediyelerde istenilen sonucu vermemiştir. Kanun ve yönetmelikteki amacı ve yapısıyla çok olumlu bir görüntü çizen Kent Konseyleri neden istenilen düzeyde değildir? Veya ilçeler arası neden büyük farklılıklar göstermektedir.

Bu soruya cevap bulabilmek için öncelikle şu soruyu sormak gerekir; her vatandaş siyasal katılımı hukuki olarak eşit olmasına rağmen gerçekte de bu böyle mi?

Bu husus incelendiğinde insanların aktif katılımını etkileyen birçok unsur olduğu ve insanlar arası mutlak bir eşitlikten bahsetmenin mümkün olmadığı görülmüştür. Bunları siyasal katılıma etki eden unsurlar şöyle tasnif etmek mümkündür;

Siyasal Katılıma Etki Eden Bireysel Faktörler	
Cinsiyet ve Toplumda Yüklenen Roller	Kadının toplum içi konumlandırılmasının ev merkezli olduğunun bu sebeple de siyasal katılımda erkek ile eşit imkânda olmadığını genel olarak ifade eder
Yaş ve Katılım	Bu faktör ile vurgu yapılan husus orta yaş ve üstünün normatif aktif katılımı daha istekli oluşudur. Bunda orta yaş ve üstünün gelir olarak rahatlaması, siyasetin gençler için eğlenceli ve heyecan dolu gelmemesi katılıma etki eden bir diğer husus olarak ifade ettikten sonra, gençlerin siyasal yapıların olağan faaliyetlerin dışında yer alan faaliyetlerinde daha fazla ön plana çıktığını söyleyebiliriz.
Gelir ve Katılım	Gelir düzeyi katılımın yoğunluğu açısından önem arz etmektedir. Yaş ve cinsiyetin katılıma etkisi noktasında değerlendirmemize paralel olarak gelir düzeyi ile pasif katılımı ifade eden oy verme ile arasında doğru orantı görülmemektedir. Fakat bizim basit katılımın bir üst düzeyi olarak gördüğümüz aktif katılımı ifade eden yönetim açısından gelir düzeyi arasında doğrudan bir bağ olduğunu söylemek mümkündür.
Eğitim ve Katılım	Siyasal katılma eğiliminin doğru orantılı olarak artıp ya da eksildiği bir başka değişken de eğitim düzeyidir. Eğitim kurumları özellikle çevreden derin bir şekilde ayrıldıklarında yani içinde bulundukları toplumun diğer temel kurumlarından soyutlandıkları ölçüde, siyasal katılmayı etkileyen tutum ve yönelimleri belirlemekteki önemleri de artmaktadır. ¹⁸
Meslek ve Katılım	Bireyin mesleğinin katılıma etki ettiğini söylemek mümkündür. Çalışma saatlerinin esnekliğinden mesleğinin idare ile ilişki düzeyine kadar birçok nokta katılımın yoğunluğu noktasında önem arz etmektedir.
Siyasal Katılıma Etki Eden Diğer Faktörler	
Kentleşme	“Kent havası insanı özgür kılar.” sözü, kentle siyasal davranış arasındaki iliksiyi ortaya koyması açısından önemlidir. Kentler, her anlamda kendinden küçük yerleşim birimlerinden daha yüksek oranda katılım serbestliği sağlar. Kentsel yaşamın bir ürünü olan örgütlü demokrasi Antik Yunan’da da görüleceği üzere kentlere özgü bir gelişmedir.
Kitle iletişim araçları	Kitle iletişim araçları kişilerde yeni beklentilerin oluşmasından, olaylardan haberdar olup harekete geçme noktasına kadar etkisi son derece yükündür. Kişinin kendi ile alakalı olanı öğrenmesini sağlayan ve olaylara katılım isteğini harekete geçiren iletişim araçları, vatandaş harekete geçirmesi noktasında yönetim için önem arz etmektedir.
Örgüt Üyeliği ve Katılım	Örgütlü toplum ve örgüt üyeliği kentleşme noktasında değindiğimiz üzere kentlerde kendini daha yoğun olarak gösteren bir olgudur. Yönetişim olarak bize kendini STK’lar olarak gösteren yapılar, birlikte hareket etme ve sonuç alma noktasında zaruridir. R.Michels bu konudaki sözü dikkat çekicidir; ‘ İşbirliği fikrinin öyle sağlam yer etmiş olduğu bir zamanda yaşamaktayız ki milyonlar bile ortak eylem zorunluluğunu idrak etmiş bulunmaktadırlar’. ¹⁹

Siyasal katılıma etki eden bu sebeplerinde etkisiyle bazı kent konseyleri ilçenin demografik verilerinin de etkisiyle daha aktif çalışırken, bazı kent konseyleri belediyelerin keyfi idaresine karşı bir güç olmasının ötesinde varlıkları bile hissedilmemektedir.²⁰ Biz detaylı olarak bu konuyu incelemeden öte kent konseyinden genel olarak bahsettikten sonra kent konseyinin genel sorunlarına değinmeye çalışacağız.

Türkiye’de Kent Konseylerinin Oluşum Süreci ve Gelişimi

Türkiye’deki YG 21 eylem planının 3. aşamasında²¹ yani 2005 yılında Kent konseyleri hukuk sistemimize girmiş 2006 yılında ise tüm belediyelerde kurulması zorunlu hale getirilmiştir. Bununla beraber Kent konseyinin ilk kez 1994 yılında Aliğa’da kurulduğunu söylemek mümkündür(Aliğa Kent Parlamentosu), özel şartlarda kurulan Aliğa kent parlamentosunu kent konseylerinin başlangıcı olarak görsek de Kent konseyleri için milat YG 21 ortağı olan kentlerde kent konseylerinin oluşturulmaya başlanmış olmasıdır. Bu kuruluş çalışmaları YG 21 ortağı olan kentlerde kuruluş çalışmalarındaki tecrübelerden faydalanılarak hızlı bir şekilde program ortağı olmayan kentlere de yayılmıştır.

2005 yılında Belediye Kanununda ki yasal değişiklikle beraber kent konseylerinin tüm belediyelerde kurulması zorunlu hale getirilmiş ve Belediye kanununda yer alan 76. maddeye dayanılarak çıkarılan 08\10\2006 tarihli ‘Kent Konseyi Yönetmeliği’ ile belediyelerde kent konseyinin kurulmasında izlenecek yol ve kent konseyinin görevleri daha net olarak tanımlanmıştır.

Bu hızlı kuruluş çalışmaları beraberinde yönetmelikteki sorunların hissedilir olmasını sağlamış ve 2009 yılında kent konseyi yönetmeliğinde değişikliğe gidilmiştir. Fakat ne kanun ne de yönetmelik kent konseyinin kuruluş ve işleyişine istenilen düzeyde cevap vermemiştir. Bu nedenle kuruluşunu örnek şekilde tamamlayan belediyeler diğer belediyelerce örnek model olarak alınmış ve yeni kurulan kent konseyleri bu çerçevede gelişim göstermiştir. Bu noktada uygulamanın, kanun ve yönetmeliği geçtiğini söylemek mümkündür.

Değişiklik Öncesi ve Sonrası Kent Konseyi Yönetmeliği

- Yönetmelik 5. maddesindeki değişik ile kuruluş gününü bile belirtilen yönetmelikte çok ince bir değişiklik yapılmıştır. Daha önce mahalli idareler seçimlerinin sonuçlarının ilanını takip eden üçüncü ayın ilk haftasının ilk mesai günü şeklinde kuruluş gününü belirtirken değişikle beraber üç ayda kurulum denerek kuruluştaki emrivaki düzenleme biraz olsun yumuşatılmıştır.

- 6. maddesinde yapılan değişiklikle sürdürülebilir gelişmeye yapılan atfın yanında uzun dönemli plan ibaresi çıkarılmış böylece kent konseyinin sürdürülebilir gelişme noktasında kısa, orta ve uzun vadeli plan yapmasına olanak sağlanmıştır.

- Milletvekillerinin, Belediye meclis üyelerinin kendi aralarında kent konseyi üyesi seçmesi, İl genel meclis üyelerinin kendi aralarında kent konseyi üyesi seçmesi kaldırılmıştır

- Kent Konseyine katılan muhtar sayısında düzeltilmeye gidilmiş on olan mahalle muhtarları temsilcileri, mahalle sayısı yirmi dahil veya yirmiye katarsa tüm muhtarlar kent konseyinin doğal üyesi kabul edilmiştir.

- Kent konseyi alanında bir üniversite olması durumunda üniversite temsilci sayısının iki olmasının önü açılmıştır.

18 James S. Coleman (Der) Education and Political Development Princeton Üniv. 1965 S. 25 Akt: Kalaycıoğlu,1983 a.g.e. s.26.
19 Akt. Kalaycıoğlu 1983 a.g.e. s.35.
20 Detaylı bilgi için İzzet İsmail DUR, “Yerel Yönetişim ve Kent Konseyleri(Ümraniye-Kadıköy Kent Konseyi Karşılaştırması)”, Marmara Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış yüksek lisans çalışması,
21 Türkiye’de Yerel Gündem 21 Yönetişim Ağı Yoluyla BM Binyıl Bildirgesi Hedefleri ve Jonannesburg Uygulma Planının Yerleştirilmesi Projesi

- Kent konseyi organlarına Kent Konseyi Başkanı eklenerek konseyin organ sayısı dörde çıkarılmış. Konseyin organları mevcut organları şu şekildedir; Genel kurul, yürütme kurulu, meclisler ve çalışma grubu, son olarak da kent konseyi başkanı.

- Genel kurulun yılda iki defadan fazla toplanmasına imkân sağlanmıştır. Bunun dışında toplantı yeter sayısı salt çoğunluğu olarak belirtilmiştir.

- Getirilen yenilikle kent konseyinin bir bütçesinin olması gerektiği belirtilmek suretiyle olumlu bir adım atılmıştır.

Kent konseyinin mevcut yapısına yönelik aşağıda ifade ettiğimiz eleştirileri getirmek mümkündür:

Öncelikle çok farklı özellikler taşıyan belediyelere yönelik toplantı gününü belirtecek kadar katı bir yönetmelik hazırlanması ilk olumsuzluk olarak söylenebilir. Bu durum son yönetmelikle beraber biraz yumuşatılmıştır.

Son yönetmelikte kent konseylerine bir bütçe ayrılmasından bahsedilmiş olsa da bu bütçenin belirlenmesinde bir kıstas konulmaması bir başka olumsuzluktur. Mali özerkliği olmayan bir kurumun **aktif ve bağımsız** şekilde varlığını sürdürmesi kanaatimizce olanaksız gözükmektedir. Bu sebeple yönetmelikte belirlenen görevleri yerine getirme konusunda kent konseyleri eksik kalmaktadır.

Ayrıca başta belirttiğimiz gibi belediyelere yönelik yönetmelik merkezi olduğundan ilçelerin bazı durumları görmezden gelinmiştir. Örneğin ilçede vakıf olmadığı durumlarda faklı ilçelerdeki vakıfların katılımının mümkün olup olmadığı belirsizdir. Aynı şekilde meslek örgütlerinde de bu durum geçerlidir.

Son olarak kent konseyinin örgütlü yapıları dikkate alarak bir oluşumu ön görmesi herhangi bir örgüte üye olmayan özellikle yoksul kesimin kent konseyine üye olamaması gibi bir sorunu ortaya çıkarmaktadır. Bunun nendenide örgütsel birlikteliklerin belli maddi külfetleri beraberinde getirmesidir.

Buna rağmen kent konseylerinin aşağıdaki işlevleri yerine getirdiğini söylemek mümkündür;²²

a. Yerel karar alma süreçlerine katılımı geliştirici işlevi

Temsili demokrasinin özellikle kent yönetiminde işlevselliğini önemli ölçüde yitirmesiyle demokratik yeni bir ara kuruma ihtiyaç duyulmuştur. Yerel Gündem 21 ile bu ara kurum olarak kent konseyleri kendini göstermiş ve bu işlevi yüklenmiştir.

b. Kent hayatını kolaylaştıran projeler geliştirici işlevi

Kent yaşamında var olan sorunlara tepeden değil, sorunlarla karşılaşanların çözüm üretmesi bu işlevi yerine getirmektedir. Bu işlev subsidiary ilkesinde özünü oluşturmaktadır.

c. Demokratik yaşamın yerleşmesine katkı sağlayıcı işlevi,

Temsili demokrasilerde halkın kendisini seçtiği temsilcilerle yönetmesi anlayışı hızla artan nüfus karşısında işlevselliğini önemli ölçüde yitirmiştir. YG 21’ler demokrasi anlayışının tabana yayılması fonksiyonunu yerine getirmesi bakımından da önemlidir.

d. Kente yabancılaşmayı önleyici etkisi

Katılımı ve yönetişimi amaçlayan fonksiyonunun vatandaşın yönetimin merkezine ve içine çekmesi vatandaşların yaşadığı yere yabancılaşmasının önüne geçecektir.

e. Kentsel yaşam kalitesinin iyileştirilmesini sağlayacağı işlevi

Yerel sorunlara en yakından tanık olan kenttaşın, içinde bulunduğu sorunun boyutları ve bu sorunun çözüm yollarının bulunması noktasında da en gerçekçi çözümleri bulacağı unutulmamalıdır. Bu çerçevede YG 21 süreci içerisinde Çalışma Kozaları’nda çalışan ve kentsel yaşam kalitesinin daha da iyileştirilmesi kapsamında projeler üreten kenttaşların bu emekleri göz ardı edilmemeli, bu projelerin yaşama geçirilmeleri noktasında artan yaşam kalitesi, YG 21 süreçlerini tamamlayıcı bir işlev görmelidirler.²³

f. Yetişmiş ve kent sorunlarına duyarlı insan kaynağı oluşturma işlevi

Kent konseyleri içindeki katılımcıların etkileşimi noktasında kentsel duyarlılığı arttırıcı bir işlev görmektedir. Bu işlevin kent sorunlarına, hâkim yetişmiş insanların sayısının arttırılması yönünde olumlu katkı yapacağını söylemek yanlış olmayacaktır.

g. STK’ları canlandırıcı etkisi

YG 21 ile yerel yönetimlerimizde yaşam bulan kent konseyleri katılımcı yapısı sayesinde STK’lar daha aktif bir pozisyon alacaktır.

Sonuç

Yeni Kamuyönetimi yaklaşımı içerisinde değişen ve gelişen yerel yönetim yasaları, yerel ölçekte demokratikleşmeye katkı sağlayacak çeşitli kuruluşlar oluşturulmasına olanak sağlamıştır. Bu yeni oluşturulan kuruluşların başında ise kent konseyleri gelmektedir. Son günlerde gündeme gelen ve medyaya yansıyan haberler de yerel ölçekte yönetişimin ve demokratikleşmenin sözde kaldığı ve öze yansımadağı şeklindedir. Yerel yönetimlerin özellikle de belediye başkanlarının yönetişim mekanizmalarını etkin ve verimli bir şekilde kullanmaları gerekmektedir. Özellikle de kentte yaşayan birçok farklı kesiminin biraraya gelmesini sağlayan kent konseylerinin aktif hale getirilmesi gerekmektedir. Toplumu olumsuz yönde etkilemeye çalışacak ve provake edecek kesimlere karşı verebilecekleri en büyük cevap yönetişim yönünde atılacak olumlu adımlarla olacaktır.

23 Şenol Adıgüzel, a.g.e:55

22 Bazı madde başlıklarının belirlenmesinde Şenol Adıgüzel’in “Yerel Düzeyde Yönetime Katılım ve Yerel Yönetim Sürecindeki İşlevleri açısından “Yerel Gündem 21”: Malatya Belediyesi Yerel Gündem 21 Uygulamaları” adlı makalesinden faydalanılmıştır. Çağdaş Yerel Yönetimler, Cilt 12 sayı:1, Ocak 2003

Kamu Yönetiminin Yeni Denetim Modeli: İç Denetim

Veysel ÇIPLAK

(KİDDER Yönetim Kurulu Üyesi İç Denetçi, CRMA, YMM)

Cumhuriyet tarihinde yönetim ve denetimin etkinliği ve bunun reformuna ilişkin çok çalışmalar yapılmıştır. Bunların birkaçı sayacak olursak, 1949 yılında İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Fritz Neumark tarafından hazırlanan “Devlet Dairelerinin ve Müesseselerinin Rasyonel Çalışması” konulu rapor, 1951 yılında Dünya Bankası desteği ile James M. Barker başkanlığında hazırlanan devlet personel rejimi isimli rapor, 1960 sonrası DPT, TODAİE, DPB öncülüğünde, kısacası MEHTAP ve KAYA isimli yönetim ve denetim sisteminin yeniden dizayn edilmesi ile ilgili çokça çalışma yapılmış ve AB tam üyelik sürecinde de Katılım Ortaklığı Belgeleri, Ulusal Programlar ve İlerleme Raporlarında idari yapımızda yönetim ve denetim sisteminin etkinliğine ilişkin reform gerekliliğine sıkça değinilmiştir.

Gelinen noktada 2000’li yıllara kadar köklü bir çalışma yapılamadı. Ancak, 2004 yılında Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun ile ülkemiz yönetim ve denetim sisteminde uluslar arası standartlarda reform yapıldı fakat bu kanun Cumhurbaşkanlığına veto edilince tekrar yürürlük maddesine kadar mecliste görüşüldü ancak kadük kaldı.

Bu süreçte yapılan tüm çalışmaların yönetim ve denetim sistemine ortak eleştirileri; kamu idarelerinin yönetiminde kontrolsüz bir yapının olduğu, kamu kaynakların elde edilmesinde ve harcanmasında etkinlik ve sosyal fayda gözetilmediği, uzun vadeli ve performansını ölçen bir sistemin bulunmadığı, şeffaf ve hesap verilebilir bir yapının bulunmadığı ve yönetimde kapalı bir yapının olduğu, kamu yönetiminin adeta kontrolsüz bir bürokratik güç haline geldiğine ilişkin tespitler yapılmıştır.

Yönetimin temel fonksiyonu olan denetimde ise olay bazlı, geçmişe yönelik, cezalandırıcı bir yapı olduğu,

yapılan denetimlerde boşlukların veya mükerrerliklerin olduğu, denetim sisteminin ortak standartları olmadığı, her denetim biriminin ayrı gelenekleri olduğu, yetkinliğe dayanmayan geleneklere bağlı ve kamu idarelerine değer katmayan, tabiri caizse korku salan ancak usulsüzlükler ve yolsuzluklara çözüm getiremeyen bir yapının olduğu tespitleri yapılmıştır.

Bu sebeplerden dolayı 2004 yılında Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun veto edilince 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile bu veto edilen temel kanunun ilkelerine uygun olarak mali yönetim ve denetim sisteminde uluslar arası standartlara uygun bir reform yapılmak istendi.

Kamu kaynaklarının elde edilmesi ve kullanılması süreçleri yeniden dizayn edildi. Saydamlık, Hesapverilebilirlik, Mali Disiplin ve Etkinlik, Verimlilik ve Ekonomiklik temel ilkeleri ölçüt olarak alındı. Bu ilkelere ulaşmak için kamudaki aktörler, bütçe hazırlama ve uygulama süreçleri yeniden tanımlandı. Stratejik plan ve performans esaslı, çok yıllık bütçeleme sistemine geçildi. Kamuoyuna hesap vermek için idare faaliyet raporları ile kamuoyuna periyodik bilgi verme sistemi kanuna konuldu. Temel ilkelere ulaşmak için uluslararası standartlarda bir yönetim modeli olan iç kontrol sistemi kanunda tanımlandı.

Artık yeni sistem ile her kurum hedeflerine ulaşmak, önündeki olası risk ve etkilerini en aza indirmek için risk bazlı iç kontrol sistemini kuracak ve sonuçta kamuoyuna kaynakları etkin kullandığı, kamu varlıklarını koruduğu, vatandaşa verdiği rapor ve bilgiler doğru ve güvenilir olduğuna dair güvence verecektir.

Bu reform ile yönetim kendi kontrollünü kendisi kuracak, gücünü (kamu kaynağını) kendisi kontrol edecektir. İşte bu sistem, yönetime gücünü kontrol et; duvara çarpmadan, kamu kaynağını heba etmeden, su testisi suyolunda kırılmadan kontrolünü sağla demektir.

Tabiki bu reform ile yönetimin temel fonksiyonu olan denetim de yeniden dizayn edildi. Reform için yapılan çalışmalarda tespit edilen eleştirileri ortadan kaldıracak, uluslar-arası standartlarda yönetime ve kamuoyuna güvence verecek, yönetimin kontrol sistemine değer katacak, tüm kamu idarelerinde ortak standartlarda denetim sistemi iç denetim getirilmek istendi.

Yapılan düzenleme ile kamu idarelerinde denetim iç ve dış denetim şeklinde yapılacaktır. İç denetim, uluslararası iç denetim standartlarına uygun olarak tüm kamu idarelerinde iç denetçiler, dış denetim ise parlamento adına yine uluslararası standartlara uygun olarak Sayıştay tarafından yapılacağı şeklinde düzenlendi.

Tabiki iç denetim sisteminin amacı, kapsamı, standartları, iç denetçilerin görevleri, çalışma usul ve esasları, bağımsız ve tarafsızlığı, meslek etik ve ahlak kuralları, çalışma ve raporlama standartları, rehberleri ile iç denetim sonrası kalite güvence ve geliştirme programları geniş bir şekilde uluslararası standartlara uygun olarak kendi birincil, ikincil ve üçüncül mevzuatlarında düzenlenmiştir.

Kısacası iç denetim sistemi, yönetimin iç kontrol sisteminin iyi tasarlandığına ve tasarlanan sistemin etkin çalıştığına dair güvenceyi kurumun en üst yöneticisine, diğer ilgili kişilere, kamuoyuna makul güvence verecek, kurumun yönetim ve kontrol sistemlerinin gelişmesine katkı sağlayacak, kuruma değer katacak şekilde düzenlenmiştir.

İç denetçiler ise tüm kamu idarelerinde aynı eğitim sürecinde geçerek iç denetçi sertifikası olarak, aynı çalışma ve raporlama standartlarına göre doğrudan üst yöneticilere bağlı olarak çalışmaktadırlar. Türkiye’de çalışma performansına bağlı olarak A1, A2, A3, A4 sertifika derecelendirmesi yapılan ilk ve tek denetim grubudur. Uluslar arası uzmanlık sertifikası alanlara bir defaya mahsus sertifika derecesi verilir. Kamu idarelerinde iç denetçi kadroları, kurumun bütçe büyüklüğü esas alınarak iç denetçileri koordine eden İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir.

İç denetçilik mesleğine giriş, şuan kamu kurumlarında en az 5 yıl denetim elemanı, 8 yıl uzman ve müdür ve üstü kadrolarda çalışmış, yönetmelikte belirtilen yabancı dil puanı alan kişiler arasında aday belirleme sınavı yapılır ve sınavı kazananlar teorik ve uygulamalı eğitime tabi tutulduktan sonra iç denetçi sertifikası sınavına tabi tutulur ve sonrasında bu sınavı kazananlara Kamu İç Denetçisi sertifikası verilmektedir.

İç denetçilik hem kamuda hem özel sektörde yıldızı parlayan bir meslektir. Ülkemiz bir dönüşüm yaşamaktadır. Dönüşümün kolay ve kısa sürede kamu idarelerinde etkin bir şekilde olması için zihniyet değişimi şarttır. Biliniyor ki reformun başarısı için zihinsel rönesans şart olduğu tabir edilir. Kamu bürokrasisi değişim sancısı yaşamaktadır.

Temennimiz, kamudaki etkin yönetim için değişim sürecine hep beraber hızlı geçmek ve ülke kaynaklarının menfaatine bu süreci hızlı yaşamaktır.

İç denetim sisteminde, TBMM iç denetçisi ile en ücra köşede bir belediyenin iç denetçisi aynı standartlarda, aynı çalışma rehberine bağlı, kendi kurumunun da özelliklerini dikkate alarak yaptığı plan ve programa bağlı iç denetim yapıyor. Denetçinin sürekli yetkinliğini geliştirmesine dayalı bir sistemdir.

İç denetim sisteminin Ülkemizde tüm kamu idarelerine getirilmesi ve ortak bir sistemin kamu idarelerinde kurulması AB müzakere sürecine denk gelmesi bunun tamamen AB sürecinde istenen bir sistem olduğu anlayışının olması doğru değildir.

Biraz önce açıkladığım gibi Cumhuriyet döneminde AB müzakere sürecine gelene kadar ülkemizde bölük pörçük, ortak standartları olmayan, kendi gelenekleri ile çalışan bir denetim sisteminin verimsizliğe, kaynak israfına yol açtığı, hatta yolsuzluğa çözüm üretmediği, kamu idarelerine değer katmadığı defalarca DPT ve TODAİE veya özel çalışma komisyonların çalışmaları ile vurgulanmıştır.

Sonuçta yönetim ve denetimde paralel bir reforma ihtiyaç duyulmuştur. Belki denilebilir ki bu kadar kamu eliyle yapılan çalışmaya rağmen bu reformlar neden geç yapılmıştır. Bu konu tartışılabilir.

Reformları erken tamamlayanlar günümüzün gelişmiş ülkeleri olmuştur. Bu reformun handikaplarından biri AB sürecinde olması ve kamuoyu nezdinde veya yapılan reformu zihinsel bazda özümsemeyen sistemin bunu AB sürecinin zorunlu reformuymuş gibi göstermesidir. İç denetim sistemi ülkemizin denetim ihtiyacından doğmuştur. Aktif olarak yapılan neredeyse 50 yıllık bir çalışmanın ürünüdür.

İç denetim sistemi tüm kamu idarelerinde kurulması öngörüldüğü için tüm iç denetim birimlerinin çalışmalarını izleyen, rehberlik sağlayan, mevzuat alt yapısını oluşturan, uygulama birliği sağlayan ve iç denetim güvence ve geliştirme hizmeti veren merkezi uyumlaştırma birimi İç Denetim Koordinasyon Kurulu (İDKK) kurulmuştur. Ancak bu kurulun kurumsal kapasitesi beklenen yeterlilikte değildir. İDKK’nın bağımsız bütçesi yoktur. Maliye Bakanlığı’na bağlı olarak çalışmalarını yürütmektedir. Kurul üyeliği ikincil bir görev halinde yürütülmekte,

kurul üyelerinin diğer asli görevleri devam etmektedir. Tüm kamu idarelerinin iç denetim sistemini izleyen ve rehberlik sağlayan bu kurulun bir teşkilatı bulunmamakta, Maliye Bakanlığının bir dairesinin sekretaryalığının desteği ile bu görevlerini yürütmektedir. Ancak buna rağmen, bu kıt kaynaklar ile iç denetim sonrası kalite güvence ve geliştirme programı çerçevesinde dış değerlendirmeler dahil tüm fonksiyonlarını icra etmektedir. Bununla birlikte, iç denetim sisteminde bazı yol kazaları da olmaktadır. Eşit işe eşit ücret olarak adlandırılan 666 sayılı KHK, bilimsel, görev tanımı, iç denetim mevzuatı, unvanı, göreve alınma, yetiştirme ve sertifikalandırma süreçleri ile ülkemizdeki uygulaması ile tüm kurumlarda aynı olan iç denetçiler arasında bilerek bilmeyerek haksız ayırım yapılmıştır.

Ankara’da merkezi yönetimin herhangi bir kurumunda iç denetçi olarak çalışanlar ile Ankara dışında yaklaşık 18 Milyar TL konsolide bütçesi ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi iç denetçisi arasında sanki Belediyelerin merkez-taşra ayrımı varmış gibi merkez-taşra mantığı ile ayırım yapılmış ayrı cetvellerde özlük hakları gösterilmiştir. İstanbul merkezli yaklaşık 100 milyon TL bütçesi ile Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğüne merkez, yaklaşık konsolide bütçesi 18 Milyar TL bütçesi ile İstanbul Büyükşehir Belediyesine taşra diye bir ayırım sosyal fayda üretmez, sistemin kazanımlarını zedeler. Her uygulamaya merkez-taşra zihniyeti bakılması doğru sonuç vermez.

Uluslar arası standartlarda uygulanan iç denetim sistemi, İDKK’nun yayınladığı raporlara göre kamu kaynakların etkin, verimli, ekonomik harcanması, kamu varlıkların korunması ve hesap verilebilirlik konusunda kamuoyuna güvence verme konusunda etkin sonuçlar vermektedir. Ancak iç denetimde beklenen faydanın daha üst seviyede alınması iç kontrol sisteminin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi ile paralellik arz etmektedir.

Bundan sonraki yazılarımızda iç denetim ve iç kontrol sisteminin işleyişi, kamu idarelerindeki uygulaması hakkında etraflıca bahsedilecektir.

Taştaki Türkler'in İzi ve Damgaların Göçü-Servet Somuncuoğlu

Yasin Cemal GALATA

(2008 Mezunu - TRT Yapım Yrd.)

Servet Somuncuoğlu, 1964'te Bursa'da doğdu. Arifiye Öğretmen Lisesi, Erzurum Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyat Bölümü ve İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümlerinden mezun oldu. 1988-2004 yıllarında İstanbul Radyosu'nda prodüktör olarak çalıştı. Günle Gelen, Günün İçinden, Müzikli Edebiyat, Yeni Bakışlar, Türkülerle Yaşamak, Aşkın Has Bahçesinde, Tarihte Yolculuk ve Tarihin Büyük İhanetleri programlarını hazırladı. 1740-1962 arasında Türkiye'de yaşayan ve 1962'de Rusya'ya göç eden Manyas Akşehir Kazakları ve Kars Malakanlarının göç hikayesini anlatan "Don Kazakları" ve Çetin Berkmen'le yaptığı söyleşileri topladığı "Adanmış bir Ömür" adlı iki kitabı bulunuyor. Türk dünyasının kültürel, doğa ve tarihi zenginliklerini içeren fotoğraf projeleri hazırladı. TRT'de yayınlanan Karlı Dağlardaki Sır programının yapım, yönetim ve metin yazarlığını yaptı.

7 Ağustos 2013'de arefe günü Hakk-ı rahmetine kavuşan İstanbul Siyasallı olan bir ağabeyimin, bir ustamın tarihi tezleri değiştirecek, tarihi yeni baştan yazdıracak eserlerinden bahsedeceğim.

Türk tarihinin başlangıç noktası olarak Orhun Abideleri anılır. Halbuki abidelere gelene kadar hangi süreçlerden geçilmiş olduğu veyahut bu abidelerin hangi entelektüel alt yapıda inşa edildiği sorgulanmamıştır. Türk tarihinin ilk verileri sadece üç tane abideden ibaret olmadığını Servet Somuncuoğlu ortaya koyduğu eserlerle ispatlamaya çalıştı. Taştaki Türkler kitabıyla Sibirya'dan Anadolu'ya Türk kaya resimlerini ortaya koymuştur. Türk tarihinin antik verilerini prestij kitabıyla ortaya koydu. Servet Somuncuoğlu; tam 4 yıl boyunca 6 ayrı ülkede 150 bin km. yol kat ederek 138 gün saha çalışma sonucu binlerce kaya resmi, damga ve figür fotoğrafladı. 2008 yılında titiz bir çalışma sonucu binlerce resim tasnif edilerek 550 sayfalık Taştaki Türkler kitabı ortaya çıkarttı.

Türk kültür tarihiyle ilgili önemli konulardan biri karşılaştırmalı çalışmaların eksikliğidir. Bu eksiklik önemli ölçüde "Sibirya'dan Anadolu'ya Taştaki Türkler" adlı eserle doldurulmuştur. Türkler tarihi hafızlarından kaynaklanan bilgileri yazıyı kullanmadan önce taşlara kazımıştır. Bu gelenek yazının oluşmasına kaynaklık ettiği gibi zamanla yazıyla da beraber devam etmiştir. Türkiye'de sanat tarihi, resim tarihi, dil tarihi ve kültür araştırması yapanlara önemli belgeler sunmaktadır. 2008 Yılında yayınlanan ve Türk Kültür Tarihi üzerinde yeni baştan tartışmalar başlatan Türk Tarihinde Devrim, Türk Tarihinin Derin Kökleri gibi nitelemelerle basında tartışılan Sibirya'dan Anadolu'ya Taştaki Türkler kitabı, aynı zamanda 2008 yılı Sedat Simavi Sosyal Bilimler Araştırma ödülüne layık görüldü. Taştaki Türkler kitabı geniş ve zor bir coğrafyada yapılan bir çalışmanın ürünüdür, Türk kültür tarihiyle ilgili önemli belgeler sunan ve alanında uzman bir eserdir.

Kırgızistan coğrafyası Türk tarihinde önemli yer tutan bir coğrafyadır. Türk kaya resimlerinin bulunduğu bir başka alan ise Saymalıtash'dır. Zor bir coğrafyada bulunan Saymalıtash kaya resimleri alanı Servet Somuncuoğlu'nun Karlı Dağlardaki Sır belgeseliyle izleyiciyle paylaşılmış, 2010 yılında ise Saymalıtash- Gökyüzü Atları kitabıyla akademik camianın ve okuyucuların hizmetine sunulmuştur. Kaya resimlerinden damgalara, damgalardan alfabeğe geçişin belge kitabı niteliğindedir. Dünyadaki kaya resimi alanları arasında çok özel bir yere sahip olan ve en zengini olarak tanımlanan Saymalıtash bölgesindeki on binlerce kaya resimleri arasından iki yıllık titiz bir çalışma ile seçilmiş ve tasniflenmiş fotoğraflardan ve bölüm başlarında gözlem ve analizleri içeren yazılardan oluşarak hazırlanmıştır. Saymalıtash - Gökyüzü Atları ile Türk Tarihi'nin mitolojik dönemlerine uzanan veriler, yolculuklar, bilimsel etiğe uygun olarak sunulmaya çalışılmıştır. Kırgızistan ve özellikle de Türk tarihi açısından önemli bir eserdir Saymalıtash - Gökyüzü Atları kitabı.

Türk kaya resimleri geniş bir coğrafyaya yayılmıştır. Anadolu'nun bir çok bölgesinde millattan önceye ait kaya resimleri alanları bulunmuş ve tespit edilmiştir. 2010 yılında TRT Belgesel kanalında yayınlanan Damgaların Göçü belgeseli Ankara Gündül'deki Türk kaya resim alanlarını uzman akademik danışman ekiple seyrircilerin beğenisine sunulmuştur. İlk defa Servet Somuncuoğlu tarafından kamuoyuna sunulan belgeler Türklerin Anadolu'ya 1071 tarihinden önce var olduklarının en büyük kanıtı niteliğindedir. Gündül kaya resmi alanındaki damgalar, resimlerdeki üslubun ve anlatım tarzının Sibirya ve Türkistan bölgesindeki Türk kaya resimleri benzerlik taşımaktan öte aynilik taşıyordu.

Tarihçiler; Türklerin Anadolu'ya girişinin Malazgirt'ten çok önceye dayandığını zaman zaman söylerlerdi. Bunu da çoğunlukla yabancı kaynaklara dayandırıyorlardı. Ama bu bir varsayım olmaktan öteye gidemiyordu. Çünkü tarih yazmak belge ile, ispat ile olur. Öbür türlü bu varsayım, bir hikayeden ya da efsaneden öteye geçemezdi. İşte Damgaların Göçü-Kurgan kitabı Anadolu'da Türk varlığını 1071'den önce olduğunu belgelerle sunulmuştur.

Servet Somuncuoğlu kaya resimleri ile ilgili çalışmalarını sürdürürken sadece Türk kültür tarihinin antik verilerini ortaya koymuyordu. Sibirya'dan Türkistan'a Anadolu'ya ve Balkanlara kadar olan coğrafyada uluslararası ilişkiler anlamında tarihsel öncelik hakkımızın olduğunu eserleriyle vurguluyordu. TRT'de yayınlanan belgeselleriyle, yazdığı prestijli kitaplarıyla, Atlas dergisinde çıkardığı yazılarıyla, birçok yerde açtığı fotoğraf sergileriyle ve üniversitelerde verdiği konferanslarla Türk İslam tarihi için önemli hizmetlerde bulunmuştur. Yarıda kalan çalışmalar yetiştirdiği gençler tarafından devam edecektir. Servet Ağabeye Allah'tan rahmet ve sevenlerine, camiamıza da sabırlar diliyorum.

Not: Kitaplarla ilgili detaylı bilgi için; Yusuf Yılmaz ARAÇ-0532 767 68 22
Yasin Cemal GALATA-0535 410 92 92

Kaynakça;

- **Karlı Dağlardaki Sır** / 7 – 14 – 21 – 28 Aralık 2007 – 4 Ocak 2008 / TRT-2
- **Damgaların Göçü** / 27 Ocak – 03 – 10 Şubat 2011/ TRT BELGESEL
- **Zamana Karşı** / 10 – 17 – 24 Mart 2011 / TRT BELGESEL
- **Türkistan'da Bir Gün** / 22 Mart 2012 / TRT BELGESEL
- **Altın Elbiseli Adam** / 23 Ocak 2013 / TRT BELGESEL
- **Tamgalar Dengizli** / 10 – 17 – 24 Nisan 2013 / TRT BELGESEL
- **Sibirya'dan Anadolu'ya Taştaki Türkler** (Albüm Kitap) 2008 İstanbul – AZ Yapı
- **Saymalıtash – Gökyüzü Atları** (Albüm Kitap) 2011 – İstanbul – AC Yapı
- **Damgaların Göçü – Kurgan** / 2012 – Ac Yapı
- **Türkistan Gündemi** / 22 Aralık 2012-TRT AVAZ

Gül Ateş, Sine Ateş - Menemen**Hazırlayan: Esra CESAR* (Editör)**

(*İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü 1996 Mezunu)

Zekeriya Yıldız'ın kaleme aldığı 'Gül Ateş, Sine Ateş - Menemen' bundan bir önceki romanı, '1930 Yalancı Bahar'ın devamı olarak kaleme alınmış. Demokrasi yolundaki ilk adımlarını daha yeni atarken sendelemiş bir ülkenin yıllarca farklı okutturulan tarihine rağmen, gerçek hikâyesi bu romanda cesurca, hem de son derece akıcı bir üslupta işlenmiş.

'Yalancı Bahar'da Gazi Paşa'nın emriyle Fethi Paşa, Serbest Fırka'yı kurmuştu. Halkın bu yeni partiye umulanın üstünde bir teveccüh göstermesi başta hiçbir zaman çok parti fikrine sıcak bakmayan İsmet Paşa'yı ve diğer CHP'li vekilleri korkutmuştu. Aldıkları tedbirlerle hile karıştırdıkları, her açıdan şaibeli bir seçimin ardından Serbest Fırka irtica tehlikesi nedeniyle kapatılmıştı. CHP'nin sandıklara müdahalesine rağmen Serbest Fırka bazı yerlerde belediye seçimlerini açık ara kazanmıştı. Birinci kitapta tam da bu olayları anlamaya çalışırken, bundan sonra aslında neler oldu sorusunu sormadan edememiştik. İşte bu sorularımızın cevabını Zekeriya Yıldız'ın Serbest Fırka'nın kapatılmasının hemen ardından yaşanan Menemen Olayını anlattığı 'Gül Ateş, Sine Ateş - Menemen' kitabında buluyoruz. Yazar tarihimizin karanlıkta kalan 1930 yılını aydınlatmaya kaldığı yerden devam ediyor.

21 Kasım 1930 Cuma günü başlatılan hikâye bölüm başlarında ilerletilen tarihlerle 23 Aralık Salı gününe yani Menemen Olayının yaşandığı o hazin güne kadar getiriliyor.

Zekeriya Yıldız bu kitabı yazarken belli ki ciddi bir araştırmanın içine girmiş. İlgili pek çok belgeden yararlandığı gibi Batı Anadolu'nun bilge ve yaşlı insanların yol göstericiliğini de çalışmasına katmış.

Zekeriya Yıldız'ın hem edebi ve hem de tarihi eseri tam da bu sıralar okumamız gereken bir kitap. Gerçek demokrasiye kavuşabilmemiz için nasıl ıstıraplar çekildiğini, yıkımlar yaşandığını anlamamız ve de hatırlamamız şu günlerde daha da önemli. İşte 'Gül Ateş, Sine Ateş - Menemen' kitabı bu hatırlatmayı ta derinlerden yapıyor.

Üst üste 3. kez Avrupa'nın en iyi havayolu seçildik. Bu gurur Türkiye'nin.

Dünyanın en saygın sivil havacılık değerlendirme programı Skytrax, milyonlarca yolcuya "Avrupa'nın en iyi havayolu hangisi" diye sordu.

Cevap bu sene de değişmedi.

Türk Hava Yolları 3 senedir Avrupa'nın en iyi havayolu. Türkiye'nin dünyadaki gururu. Yolcularımıza sonsuz teşekkürler. Çalışanlarımıza gönülden tebrikler.

Globally Yours | **TURKISH AIRLINES**

70.586.256 KİŞİYE ULAŞIYORUZ

zip.
com.
tr

Tüm V.I.P. gönderiler.

Açılış, defile, konser, toplantı, sergi, gösteri, kutlama davetiyeleri, banka kredi kartları, hesap ekstreleri, mağaza kredi kartları, hesap ekstreleri, broşür, duyuru ve ilanlar, rehberler, kitapçıklar, kataloglar, promosyonlar, eşantyonlar, faturalar, üyelik kartları, süreli ve sürekli yayınlar, numuneler, kutlama hediyeleri, ufak çiçekler, büttenler, bildiriler, gazeteler...

Tüm Hizmetler detaylı raporları ile
E-mail, Faks ve CD'de tarafınıza sunulur.

ZİP DAĞITIM, ARAŞTIRMA ve DANIŞMANLIK HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.

Hürriyet Mah. Dr. Cemil Bengü Cad. No. 27 Kağıthane / İSTANBUL
Tel. : 0 (212) 225 35 75 pbx - Faks : 0 (212) 291 05 82
www.zip.com.tr • e-mail: zip@zip.com.tr

Gönderi takiplerinizi internet sitemizden yapabilirsiniz.